

1 KÖRIN

A tëëm ne Pöl to te' non manih Ēfēsus, e' to kiun ke na a napan va po vaman va Kōrin o kiun vĕh. Kōrin e' a vōön apuh manih pa muhin va Akaëa', ke', Grik. Manih pa vōön pamĕh a pah pap napan ee ra napan va Grik, ka meh papan ee ro Jiu'. A napan varih to te' ne nĕn, a peo pee to para' öt ö vōrep, pare vaneah ne a ma tah peo rakah, ko te' me ne o nat apuh rakah. Ivĕhkĕk, ee to hinhin suk ne a ma tanö'nĕs, me a ma moeh vu iu hat va po sionin varih to rĕhrĕh ke ne a ma kokoman pee.

Manih pa vapōök vavih pe Pöl, e' a tëëm vanono pe' pa vatvus a Soe Vih manih pa napan va Kōrin. E' to vavaasis non nĕn po pōh kirismas me a ö kök (Aposol 18:1-17). Vasuksuk ne Apōlos to nö ma' pee, pare' vavaasis e non pee, ko vasuksuk ne Pöl to pĕnton o vahutĕt va pa napan va po vaman va Kōrin to hikta te' vih non. Ee me to kiun na, ko hi na e Pöl a ma hi suk a ma meh tah. E Pöl to kiun na o kiun, ko vanö na manih pee ko pah soe viivi en pee suk a ma taate' hat pee, pare' piun en pa ma hi pee.

A ma kiun varih to tataki va ne manih pan.

A potan avih pe Pöl. 1:1-9

A ma vaato vasuka', me a taate' väähkiiki to tavus manih pa napan va po vaman. 1:10-31; 2:1-16; 3:1-23; 4:1-21

A ma iu hat va po oeh to rĕh ke a ma kokoman pa napan va po vaman. 5:1-13; 6:1-20

O vavaasis va pa taate' vaen. 7:1-40

Ea se koe a pōök kokoman, para vaman varoe kuru e Kristo. 8:1-13; 9:1-27; 10:1-33; 11:1

A ma taate' va pa vasunön e Sosenĕn pa napan va po vaman. 11:2-34; 12:1-31; 13:1-13; 14:1-40

E Kristo to sun tane' hah pa nap mĕt, ivĕh, ka napan va po vaman se sun hah me ee. 15:1-58

O iu pe Pöl, me a soe ataaton pe', me a soe kikis pe' pa rĕh a napan va po vaman pa vatet a Soe Vih. 16:1-24

E Pöl To He' A Soe Vavihvih Pe' Pa Napan Va Kōrin

1 1-2 Eö' e Pöl, e aposol pe Ieesu' Kristo, po iu koman pe Sosenĕn, ke' vate' a neo' vamanih pa aposol. Eö', me e kea pea va'ih e Söstĕnes, to kiun o kiun vĕh manih peöm o kum te' to vaman nem e Sosenĕn, to

te' nem Kōrin. Eöm a ma napan poë varih ne Sosoenën to vaoe a neöm, a ö söm te' nem a napan ne' to vaneah, pan eöm a napan pe', pa ö ne' to vatös a neöm va'peh me e Ieesu' Kristo. Pare' vate' a neöm, pan eöm to tavus a napan pe', va'peh me a ma napan kurus varih po oeh to hinhin nem manih pa ëhnan e Ieesu' Kristo, e Sunön pea kurus.

³Eö' to hinhin no' pan e Sosoenën, e Tamaara, va'peh me e Sunön Ieesu' Kristo se ururuan ko nok a komëneöm, kōm te' me nem a taate' moomo.

E Pöl To Soe Vaeö Ke Sosoenën

⁴Eö' to kokoman a no' neöm, ko sosoe vavihvih ke no' peöm manih pe Sosoenën, suk manih po ururuan pe' ne' to va'aus a neöm, manih pa ö ne' to vatös a neöm va'peh me e Ieesu' Kristo. ⁵Ivëh, ka vatös peöm va'peh me e Ieesu' Kristo, ne Sosoenën to he' vapeo oah a neöm a ma tah nöm to kökööt voh nem. A poa tah va pa ma tah poë varih, ivarih, e' to nok a neöm kōm onöt e nem pa vatvus a soe pe', me eöm to maaka rakah em pa ma tah kurus ne' to soe ka neöm. ⁶A tah pamëh to vataare en pan o vahutët va pe Kristo, nemöm to vatvus ka neöm, to aan vakis en manih po to'to' peöm, a napan varih to vaman nem pe'. ⁷Ivëh, ke eöm hikta koe voh ta pah tah, eöm to anoeh nem e Ieesu' Kristo e Sunön pea se tavus vamaaka, paröm hikta kökööt nem to pöh he' va pa Tuvuh Vasio', marën a nok a kiu pe Sosoenën. ⁸E Ieesu' Kristo se vaeh a neöm, ke' öök pa tëem ne' se hah ma' manih po oeh, kōm hikta se te' me nem ta punis manih pa matan e Sosoenën, po poen nöm to anoeh nem e Sunön pea e Ieesu' Kristo se hah ma' pa kiiki a napan. ⁹E Sosoenën to vaoe voh a neöm, marën a vapöh kokoman me e Koa' pe' Ieesu' Kristo, e Sunön pea. Ke Sosoenën se vapuh a ma tah kurus ne' to soe voh a ö ne' se nok.

O Kum Te' To Vaman Ne E Ieesu' To Taki

¹⁰Ivëh, kö' hi vakis rakah a neöm, kën kea me vamen pa ëhnan e Ieesu' Kristo e Sunön pea. Eö' to iu vakikis a no' neöm, pan eöm se vapöh kokoman nem ko koe a taate' vaëhkiiki. Paröm te' me nem a taate' vapöh kokoman, paröm vaeö me nem a ma tah kurus nöm to nonok nem. ¹¹A ma kën kea peö' va po vaman, varem to te' ne manem pa iuun pe köövo vëh e Kloel to soe ka neo' pan, e' to te' non o vakihat topnineöm koman. ¹²Eö' to sosoe suk no' a taate' peöm pa vaato vasuka' topnineöm. A ma paeh to sosoe ne pan, “Eö' to vavetet no' a soe pe Pöl”, ka meh sosoe ne pan, “Eö' to vavetet no' a soe pe Apölos”, ka meh sosoe ne pan, “Eö' to vavetet no' a soe pe Pita”, ka meh sosoe ne pan, “Eö' to vavetet varoe no' e Kristo.”

¹³E' te' vah va non nih? E Kristo pö' to takök vakëkëh, ha? Eö' pö' e Pöl to mët voh pa kuruse pa va'aus a neöm? Eöm pö' to kon voh a tapui

manih pa ēhnaneo', e Pöl? ¹⁴Eö' to soe vavihvih ke Sosoenën, suk moaan voh, eö' to hikta pupui voh ta ma te' peo, e Krispas pen Gaëus varoe. ¹⁵Ivëh, ka hikta pah te' se soe pan, “Emöm to kon voh a tapui manih pa ēhnan e Pöl.” ¹⁶Oman, eö' to pupui voh e Stepanas me a tapaiuun pe'. Ivëhkëk, eö' hikta nat hah no' tah meh te' nö' to pupui voh manih Kōrin. ¹⁷E Kristo to hikta vanö voh a ma' neo', marën a pupui a ma napan. E' to vanö voh a ma' neo' pa vatvus a Soe Vih manih po kikis pa Tuvuh Vasio'. Ivëh, kö' hikta se vatvus va no' manih pa ö no a nap natnat to vavatvus va ne a soe, pa vamanman a napan pa soe koman pee. Eö' se keh nok va nën, o vahutët va pa mët pe Ieesu' manih pa kuruse hikta se te' me non to kikis manih pa napan varih, nö' to vavatvus ke no' raoe a soe.

A Kiu Ne Kristo To Nok To Vataare Non O Kikis Pe Sosoenën

¹⁸A ma napan varih se ro manih po sura' ësës tamoaan, ee to koman ne pan, a soe va pa kuruse e' o vahutët akuk. Ivëhkëk, manih pea a napan ne Sosoenën to kokon hah non, ea to nat e no pan, o vahutët va pa mët pe Ieesu' manih pa kuruse, e' to hikta te' non pan a tah akuk, e' o kikis pe Sosoenën pa kon hah a napan. ¹⁹A soe pamëh a man, suk manih po Puk Vapenpen, ne Sosoenën to soe voh pan,

“E' to te' non a ma napan to nonok ne a ma kokoman natsean,
me ee to sosoe ne pan, ee ro te' natsean.

Ivëhkëk, eö' se vataare raoe pan,
a ma kokoman pee to hikta te' natsean ne,
me eö' se mirö' a ma kokoman pee.”

Ais 29:14

²⁰Ivëh, ke ea se soe vapo'nih manih pa nap kokoman vanatsean, me a nap natnat vörep varih po oeh? Ea se nok vahvanih po te' varih to nat vörep ne o Vavaasis pe Mosës, me a napan vavaato vakis marën a onoah o upöm? E Sosoenën to vanun o kokoman pa nap natnat va po oeh vëh, kee tavus vamanih pa ma vaato nun.

²¹E Sosoenën to vavatet non o kokoman pe', ivëh, ke' sunpip e non pa napan varih po oeh, pa nat in poë pa ma kokoman koman pee. E Sosoenën to iu kon hah non a ma napan pa soe vëh, nemöm o aposol to vavatvus nem, no a napan varih po oeh to poka' ne sih pan, “O Vaato Nun”, va pa soe vih, nemöm o aposol to vavatvus nem, pan ee se vaman e Kristo. Ke Sosoenën se kon hah raoe. ²²O Jiu' to iu ep ne ta ma tah vatoksean ne Sosoenën se nok, kee se vaman, ka napan varih to hikta te' ne ro Jiu' to iu kiiki ne a ma tah ne Sosoenën to nok manih po kokoman pee, kee se vaman po'. ²³Ivëhkëk, emöm to vavatvus nem a ö ne Ieesu' to mët voh manih pa kuruse pa kon hah a ma napan. A soe pamëh to mimirö' e non po kokoman po Jiu', ivëh, kee hikta vaman ne. Ka manih po te' varih to hikta te' ne pan ee ro Jiu', a soe pamëh nee to tēnan va ne poë manih po vahutët nun, ivëh, kee hikta vaman ne. ²⁴Ivëhkëk, ea

ro Jiu', me ro te' varih to hikta te' ne pan ee ro Jiu', to tēnan voh a vaoe pe Sosoenēn, para nat e no pe Kristo to te' me non o kikis pe Sosoenēn, me e' o kokoman natsean pe Sosoenēn pa kon hah a ra. ²⁵Ivēh, ka napan varih po oeh to koman ne pan, a ma kokoman pe Sosoenēn ee a ma kokoman nun. Ivēhkēk, a ma kokoman pe Sosoenēn to te' me ne o kikis apuh rakah, pare onoah rakah e ne po nat pa napan. A napan to koman ne pan, a ma meh taate' pe Sosoenēn to hikta te' me ne to kikis. Ivēhkēk, a taate' pe Sosoenēn se keh te' tötö ro e non, a taate' pamēh to kikis oah avoe' e non po kikis pa napan.

²⁶Ivēh, kēn kea, eöm se kokoman hah na po poen ne Sosoenēn to vaoe vovoh a neöm, kōm tavus a napan va po vaman. A peo peöm to hikta te' vavoh ne manih po te' natnat va pa taate' va po oeh vēh, me eöm to hikta te' me voh nem a tasun kikis, me eöm to hikta tane' ma' po vu tom taman to te' me ne o ēhnan. ²⁷Ivēhkēk, a ma te' ne Sosoenēn to vate', no a napan to ep va ne raoe manih po te' to te' me ne o kokoman nun topnineöm. Ka manih pa taate' pamēh, e Sosoenēn to vapoet a nap natnat va po oeh vēh, suk o nat pee to kōkōöt. Ka ma upōm te' varih no a napan to ep va ne raoe manih pee ahik to kikis, e Sosoenēn to kon raoe pa vapoet a napan varih to te' me ne o kikis. ²⁸E' to vate' a ma te' varih to hikta te' me ne to ēhnan manih po oeh vēh, no a napan to ep va e ne raoe manih po te' akuk. Ka manih pa taate' pamēh, e Sosoenēn to nok o ēhnan apuh me o kikis va pa napan varih po oeh, kee tavus vamanih pa ma tah akuk.

²⁹Ivēh, ke' hikta te' non pan, a pah te' to onöt non a kē koman hah ea, manih pa matan e Sosoenēn. Suk e' to hikta nok ta pah tah ne Sosoenēn se kē suk non poan. ³⁰Ivēh, ka hikta tah neöm se kē koman suk hah a nem. Ahik! E Sosoenēn koman to kon hah a neöm manih pa vatōs me e Ieesu' Kristo. Ivēh, ke' vate' voh e Kristo, pan e' se mēt pa kuruse. A tah pamēh to te' non po pus kokoman vih, me o nat pe Sosoenēn pa ö ne' to kon hah a ra. Ka manih pe Kristo varoe ne Sosoenēn to popoka' a rora o te' totoopin, ke Kristo nok a ra ka tavus ee o te' vivihan pe Sosoenēn. Me e' to voen tane' a ra pa hat to matop voh a rora. ³¹Ivēh, ke Sosoenēn iu non a ö na se vavetet no a taate' no Puk pe Sosoenēn to sosoe va non,

“O te' varih to iu kē hah ne a ma ēhnēere,
ee se kē varoe ne a ēhnan e Sunön.”

Jer 9:24

E Pöl To Vatvus A Soe Suk O Vaman Pa Napan Va Kōrin

2 ¹Kēn kea, po poen nö' to nö voh ma' peöm, pa he' a soe vamaman to tane' ma' manih pe Sosoenēn, eö' hikta soe voh ka neöm ta soe marēn a vamanman a neöm. Eö' hikta te' me no' o nat apuh. ²Suk ataeah, manih po kokoman peö', eö' to anoe a ma meh tah pa ö nö' to te' va'peh me a no' neöm. Eö' to nat varoe ko no' a mēt pe Ieesu' Kristo

manih pa kuruse. ³Ivëh, ko poen nö' to te' va'peh me a no' neöm, eö' koman a hikto kikis, eö' to nanaöp e no' po kikis pe Sosoenën, parö' rikrik me e no', suk eö' to hara' no' pan, o kikis koman peö' to kökööt pa vatvus vavih a soe pe'. ⁴Ka ma soe vih varih nö' to vavatvus ka no' neöm, eö' to hikta vavatvus va no' manih pa te' natnat vörep, marën a vamanman a neöm. Ahik. Eö' to vatvus a soe pe Sosoenën, ka Tuvuh Vasio' to vakiu o kikis pe' pa vataare a neöm a soe pamëh, e' a man. ⁵Eö' to nok va nën, suk eö' to iu no' pan o vaman peöm se aan manih po kikis pe Sosoenën, ko nat non aan manih po kikis va po nat pa te'.

A Tuvuh Pe Sosoenën To He' O Kokoman Vih Me O Nat Manih Pea

⁶Ivëh, ka napan varih to sun vakis voh ee pa taate' pe Sosoenën, ee to nat voh ee pa soe natsean apuh nemöm to vavatvus nem. Ivëhkëk, o nat pamëh nee to kon to hikta vatoe me non o nat no a napan va po oeh vëh to nat ne. Pare' hikta vatoe me non o nat pa ma te' susun varih po oeh vëh, no o kikis pee se ro këh rae. ⁷A soe natsean pamëh nemöm to vavatvus nem to tane' ma' manuh pe Sosoenën. E Sosoenën to hikta nok avoe' voh non o oeh vëh, pare' vate' voh en po nat, marën a vaiho' vavih a ra manuh pa vöön va kin. Ka tah pamëh to vakoan avoe' voh e non. ⁸Ahik voh ta pah te' susun manih po oeh vëh to nat voh i non a pusun in a soe. Ahik. Ee se keh nat voh ne, ee hikta se öt voh ne e Sunön, a Te' vëh to avë me non e Sosoenën po maaka, ko ni in poë pa kuruse. ⁹Ivëh, ka pusun in a soe manih po Puk Vapenpen pe Sosoenën to soe va non manih pan,

“A ma tah no matan to hikta ep voh in,
 me a ma tah no tenan to hikta pënton voh,
 me a ö ne' to hikta tavus voh manih po kokoman pa te',
 me a ma tah kurus poë varih ne Sosoenën to vamatop voh ken pa
 napan varih to iu rakah ne poë.” *Ais 64:4*

¹⁰A soe va pa ma tah poë varih to te' vakoan voh e ne, ivëhkëk, e Sosoenën to kuin a Tuvuh pe', pare' vatvus a soe pamëh manih pemöm. Suk ataeah, a Tuvuh Vasio' to ep vahik e non pa ma tah, me e' to ep non o kokoman, me a taate' pe Sosoenën vëh, to vakoan voh non a napan. Pare' vatvus a tah pamëh manih po te' varih to iu ne poë. ¹¹E' to te' va non manih pan, ahikta meh te' to nat non po kokoman pa meh te'. Ahik. A tuvuh koman pe' to te' non pe', to nat koman hah a non. Ivëh, ka hikta te' to nat non po kokoman pe Sosoenën. A Tuvuh koman pe Sosoenën to nat hah a non. ¹²Ivëh, kemöm o aposol to hikta kon voh a tuvuh no a napan va po oeh to te' me ne. Ahik. Emöm to kon voh a Tuvuh vëh to tane' ma' pe Sosoenën, marën a vamaaka a ra pa ma he' vih ne Sosoenën to he' vapeo oah voh a ra. ¹³Emöm to vavatvus nem a ma he' poë varih. Ivëhkëk, a soe pemöm to hikta tane' ma' po nat pa te'. Ahik, a Tuvuh

Vasio' koman to vavaasis a möm, kemöm vavatvus nem a soe pamëh. Emöm to vavatvus nem a soe pa Tuvuh Vasio' manih pa napan no a Tuvuh Vasio' to te' non pee.

¹⁴Ivëh, ka te' to hikta te' me non a Tuvuh Vasio', e' to kokoe e non pa ma vavaasis man pa Tuvuh pe Sosenën, suk ataeah, e' to koman non pan, a ma vavaasis man poë varih, e' a ma vavaasis nun, pare' hikta onöt non a vamaaka raoe. Ivëhkëk, ea to kokon tane' no sih a ma vavaasis poë varih pa Tuvuh Vasio'. Ivëh, ka Tuvuh Vasio' varoe to antoen non a va'aus a ra pa inan a ma tah pe Sosenën. ¹⁵A te' to te' me non a Tuvuh Vasio', a te' pamëh to onöt i non pa inan a ma tah kurus no Tuvuh Vasio' to vavaasis i non. Ivëhkëk, o te' varih to hikta te' me ne a Tuvuh Vasio' to hikta onöt ne a inan o kokoman po te' varih to te' me ne a Tuvuh Vasio'. ¹⁶A tah pamëh to te' man e non, suk o Puk Vapenpen pe Sosenën to soe va non manih pan,

“Eteh to nat non pa ma kokoman kurus pe Sunön,

pare' antoen non a vavaasis e Sunön ta paeh tah?”

Ais 40:13

Ivëhkëk, ea o te' va po vaman to maaka e no pa ma tah poë varih, suk o kokoman pe Kristo to te' me e non pea.

A Te' Kikiu Pe Sosenën

3 ¹Kën kea, moaan voh ne eö' hikta onöt no' a he' a neöm a soe, vamanih pa ö nö' to he'he' va no' a napan varih to vavatet ne a Tuvuh Vasio'. Ahik. Eö' to he' a neöm a soe, vamanih pa ö nö' to he' manih po te' to vavatet ne o iu va pa komëëre. Suk manih pa tëëm pamëh, eöm to te' avoe' vavoh e nem manih po koa' po vavaasis va pa napan pe Kristo. ²E' to te' va non manih peö' to vasisi' voh a no' neöm, parö' hikta he'he' voh a no' neöm a taëën söë, suk eöm to hikta vamatop voh nem. Ka kuru me, ne eöm to hikta vamatop avoe' nem. ³Suk ataeah, eöm to vavatet avoe' e nem pa ma taate' va po iu va pa komëneöm, ivarih, a taate' puhio' e kea pën, me a taate' vaato vasuka' neöm to te' avoe' me e nem. Ivëh, ka ma taate' poë varih nöm to nonok nem, to vataare e non pan, eöm to te' avoe' e nem pa ma taate' iu va pa komëneöm. Eöm to te' va e nem manih pa napan to hikta nat avoe' ne pe Sosenën. ⁴A soe pamëh a man, a paeh te' va peöm to soe pan, “Eö' to vavatet no' e Pöl,” ka meh te' peöm soe pan, “Eö' to vavatet no' e Apölos.” Ivëh, ka manih pa taate' pamëh, eöm a napan va Kōrin to vataare a no möm o aposol pan, eöm to vavatet e nem pa taate' pa napan va po oeh vëh.

⁵Ivëh, köm se koman vavih. E Apölos eteh? Keö' e Pöl eteh? Emöm po' a poa te' kikiu pe Sosenën, e Apuh to he' vakëkëh voh a möm a kiu. Ivëh, ka manih pa kiu pemöm po', eöm to vaman voh em pe Kristo.

⁶Eö' to vavatvus voh ka no' neöm a Soe Vih, ka Soe Vih pamëh to te' va

non manih peö' to nep voh o voa' manih po kupu peöm. E Apōlos me to vavatvus voh non a Soe Vih topnineöm, ka Soe Vih pamēh to te' va non manih pe' to pupui nō non o voa' pamēh pa ruen. Ivēhkēk, e Sosoenēn ivēh to vapu poan ke' kon taēen ⁷Ivēh, ka te' to nep a taēen, me a te' vēh to pupui nō non pa ruen, ee pon a hikto ēhnan. E Sosoenēn koman to vapu po voa', ka taēen tavus, e' varoe kuru to kon o ēhnan apuh. ⁸Ivēh, ka te' vēh to nep o voa', me a te' to pupui po voa', a kiu pee pon to vatoe e non pa matan e Sosoenēn. Amot ee pon se kon voen suk ee, pa ö nee to nok va in a ma kiu. ⁹Suk, emöm a poa te' kikiu pe Sosoenēn, ke eöm te' va nem manih pa rak pe Sosoenēn. Me eöm to te' va e nem manih pa iuun pe Sosoenēn.

¹⁰Eö' to vakiu no' o he' vih vēh ne Sosoenēn to he' a neo', eö' to te' me e no' po nat vih va pa eok a iuun, parö' vavaho' vatotoopin no' sih a ma vös vamomoaan va pa eok a iuun. Ka meh te' se eok a iuun manih tonun a ma vös varih, nō' to vaho' vatotoopin voh. Ivēh, ka napan kurus se matop vavih ne pa ö nee to ekeok va ne. ¹¹Eöm to nat e nem, a hikta meh te' to antoen non a vaho' vatotoopin a ma vös vamomoaan, marēn a eok a iuun manih tonuneah. Ahik, e Ieesu' Kristo varoe kuru to te' non, ne Sosoenēn to vaho' voh en pe', vamanih pa vös vamomoaan in a iuun. ¹²Ko poen no a napan to iu eok ne tonun a vös pamēh, ka ma paeh se eok pa gol, ka ma meh se eok pa silva', ka ma meh se eok pa vös voen vapeah, ka ma meh se eok pa naon, ka ma meh se eok pa kunē', ka ma meh se eok pa mēto. ¹³Ivēh, ka amot no a kiu pa napan kurus se tavus vamaaka po poen ne Sosoenēn se vate' a ma napan po vahutēt. Manih po Poen pamēh, a sura' se punö' kurus a kiu pa ma papaeh te' ekeok, ko ep pan a kiu pee, te' vih e non, ke' ahik. ¹⁴A te' se keh eok en pa iuun pe' tonun a vös pamēh, ka sura' se keh hikta ës a iuun, a te' pamēh se kon voen en. ¹⁵Ivēhkēk, a iuun pa te' se keh ës en, a ma kiu kurus pa te' pamēh se ro ee. Ivēh, ka te' pamēh hikta se ro non, ivēhkēk, e' se te' va non manih pa te' na to kon tane' hah po sura'.

Ea, A Iuun Pe Sosoenēn

¹⁶Eöm to nat e nem pan, eöm to te' va nem manih pa iuun pe Sosoenēn, ka Tuvuh pe' to te' e non manih peöm. ¹⁷Ka pah te' se keh mirö' a iuun pe Sosoenēn, e Sosoenēn se mirö' en pa te' pamēh. Suk ataeah, a iuun pe Sosoenēn, e' a vivihan. Ke eöm kuru a iuun pamēh.

Ea Se Koe A Kē A Ēhnēera Napan

¹⁸Eöm tome' piuk hah kēm pa ö nöm to koman nem pan, eöm ro te' natsean. Ta pah te' topnineöm se keh nat e non pa ma tah va po oeh vēh, pare' koman non pan, “Eö' a te' natnat rakah, parö' nat oah no' o upöm te' va po vaman”. E' to vih non pa te' pamēh se he' tonun momoaan o nat

va po oeh vëh, pare! tavus papōn manih pa matëëra napan va po oeh. Ke! se tavus va po! manih pa te! natnat rakah manih pa matan e Sosoenën.

¹⁹Suk ataeah, o nat va po oeh vëh, e! to te! va non manih pa tah nun rakah manih pa matan e Sosoenën. O Puk pe Sosoenën to soe non pan,

“A ma pah te! natsean to koman ne sih a ma vu taate!,

va pa nok vahat o upōm te!,

ivëhkëk, e Sosoenën to vavaon koman hah e non sih pee ka ma

taate! pee,

mimirō! koman hah e non pee.”

Job 5:13

²⁰O Puk pe Sosoenën to soe me e non pan,

“E Sunōn to nat e non,

po kokoman pa nap natnat.

E! to nat e non pa ma tah kurus,

nee to koman ne a nok,

a ma tah poë varih hikta se tanok ne.”

Sng 94:11

²¹Ivëh, kōm se koe a taate! kē a ëhnaara napan. A ma moeh tah kurus varih ee a ma tah peōm. ²²Eō! e Pol, me e Apōlos, me e Pita!, me o oeh vëh, me o to!to!, me a mēt, me ma tah to te! ne kuru, me a ma tah se tavus amot ma!, a ma tah kurus poë varih, ee a ma tah peōm. ²³Ke eōm pe Kristo, ke Kristo, e! pe Sosoenën.

O Aposol Pe Ieesu! Kristo

4 ¹Ivëh, ke eōm se koman va ka nemōm manih pa nap kiu pe Kristo, e Sosoenën to vate! voh a mōm pa matop ko vatvus vateera! o vavaasis vëh, to te! vakoan kēh voh e non pa napan. ²A taate! vëh to te! va non manih, a te! to öt non a tasun pa matop a ma tah, e! se vavatet vavih rakah non a soe pa te! apuh pe!. ³Ka manih peō!, ahikta tah vi manih po kokoman peō! pan, a paeh va peōm, ke! a meh te! se keh te! me non o kokoman kiu manih pa kiu peō!. Eō! me to hikta koman vi a no! pa ö nö! to nok va in a kiu ne Sosoenën to he! a neo!. ⁴Manih pa ö nö! to koman va no!, eō! to nok vavih a kiu ne! to he! a neo! pa nok. Ivëhkëk, o kokoman peō! pa ö nö! to nok vavih a kiu to hikta te! non pan, a ma kiu peō! to te! vih kurus voh ne. Ahik, e Sunōn a te! to epep non a ma kiu peō!. Ke! e! ivëh, se soe ka neo! pan, a kiu nö! to nok to vih, ke! to hat. ⁵Ivëh, kōm hikta se kiiki nem a taate! pa ma meh te!, ko soe pan, ee to hikta nonok vavih ne a kiu ne Sosoenën to he! voh raoe. Suk o poen ne Sunōn se kiiki a ma tah to me! avoe! e ne ma!. E Sunōn to me! e non ma! kōm se anoeh nem eah. E! se vatvus vateera! a ma tah varih to te! vakoan ne, pare! vatvus me o kokoman pa napan kurus. Manih po poen pamëh e Sosoenën se soe ka ra a napan kurus pan, o pus kokoman pea manih pa ma kiu pea te! vih e non, ke! a hik. Ke Sosoenën se kē a ëhnëëneōm, suk o pus kokoman va pa kiu peōm.

⁶Kën kea, eö' to iu va'aus no' o kokoman peöm, ivëh, kö' vate' e Apōlos, me eö' koman, vamanih po vēknöm, pan eöm se kon tane' o vavaasis manih pemöm. Ivëh, köm se vavetet nem a taate' totoopin vamanih pa ö no Puk pe Sosoenën to soe va non, ko koe a vatōsoe pa vöknah a meh te', ko kë nem a meh. ⁷E' te' vah va non nih, eteh to vate' voh a neöm se te' oah nem o meoh upöm te' va po vaman? E Sosoenën kës to hikta he' voh oah a ma tah manih nën to öt nom? E' se keh te' man e non pe Sosoenën to he' voh oah a ma tah poë varih, suk ataeah, kën kë koman hah a nom vamanih pën to vatvus a ma tah poë varih?

⁸Eöm to koman va nem manih pan, eöm to öt kurus e nem pa ma moeh tah va po vaman. Me eöm to koman nem pan, eöm to kon voh em po kikus pa nok a ma tah no a Tuvuh Vasio' to he'he' non manih pa napan. Eöm to koman vapiun nem pan, eöm to te' va e nem manih po te' sunön. Ivëhkëk, eöm to koman nem pan, emöm to me' avoe' e nem pa tavus vamanih po te' sunön. Eö' to iu rakah no' pan, eöm se te' vamaman va nem manih po te' sunön, marën emöm me se tavus a ma te' sunön va'peh me a neöm. Ivëhkëk, a tah pamëh to me' avoe' e non pa tavus ma'. ⁹Suk, eö' to koman va no' manih pan, e Sosoenën to vate' voh a möm a ma aposol pe Ieesu', vamanih pa ma te' to vēknöm ne, ivëhpëhkëk, emöm to vakusin rakah e nem ma'. Emöm to te' va nem manih po te' töhoan, nee to vate' po vahutët, pare soe pan, emöm se mët. Ea to te' va no manih pa napan nee to vaho', to vēknöm ne manih pa matëëra napan kurus va po oeh, me ro ankerō' se ep ne a ra nee se ip vamët. ¹⁰A napan va po oeh vëh to koman ne pan, emöm ro te' papön, suk emöm to nonok nem a kiu pe Kristo. Ivëhkëk, eöm to koman vapiun e nem pan, eöm to tavus em a nap natsean manih pa taate' pe Kristo. O te' peo to koman ne pan, emöm to hikta te' me nem a tasun. Ivëhkëk, manih peöm eöm to koman nem pan, o vaman peöm to aan vasoë voh en. A ma napan kurus to kë ne a ëhnëëneöm. Ivëhkëk, eöm to koman e nem pan, a napan to hikta se ta a no möm. ¹¹Moaan voh, ke' öök non kuru, emöm to mamaë voh nem, ko mamanoë voh nem, pamöm kökööt nem po ohop, ee to ipip voh a no möm. Kemöm voh a hikta iuun möm to te' nem. ¹²Emöm to kikiu vakis voh nem pa korenmöm, marën a va'aus hah ëm. Ee se keh vapöpöötan voh ka möm, emöm se piun raoe pa soe vih, ko hin e Sosoenën se va'aus raoe. Ee to nonok vahat voh a no möm, suk emöm to vaman nem e Kristo, kemöm te' vasup voh e nem, ko hikta nat voh nem pa piun vahat raoe. ¹³Ee to nok a ma vöhio' piuk suk a möm, ivëhkëk, emöm to vaato vatō me nem raoe. Manih pa matëëra napan, emöm to te' va e nem manih po no' pö ep vahat rakah. Emöm to te' vavoh e nem ma' nën, ke' öök en ma' kuru.

A Napan Va Kōrin Se Vatet A Taate' Pe Pöl

¹⁴Eö' hikta kiun nös marën a vapoet a neöm, ahik, eö' to iu rakah a no neöm. Eöm to te' va nem manih pa ma koa' peö', kö' kiun nös pa

vakōmkōm a neōm. ¹⁵E' se keh te' man e non peōm to te' me nem a 10,000 te' to matop ka ne neōm manih pe Kristo, eōm to te' ro me nem a pah taman va po vaman, ivēh eō'. Manih pa ö no to'to' peōm to vatōs me nem e Ieesu' Kristo, eō' a paeh e tamēneōm pa ö nö' to vavatvus ka no' neōm a Soe Vih pe Sosoenēn. ¹⁶Ivēh, kö' iu kunkuin a no neōm pa ep vavih a taate' peō', kōm se vavatet nem. ¹⁷E' a tah vēh nö' to vanō suk voh ka nōs neōm e Timoti', e' to te' va non manih pe koa' peō'. Eō' to iu rakah no' eah, suk e' to matop vavih non a kiu pe Topoan. E Timoti' se kunkuin hah o kokoman peōm pa ma taate' nö' to nonok no' sih manih pa taate' vatōs me Ieesu' Kristo. E' a ma taate' nö' to vavaasis no' a ma napan pa ma vōön komōn a ma kum kurus nee se vavatet ne.

¹⁸A ma paeh peōm to möhmöh ne, pare koman ne pan, eō' hikta se nö no' ma' pa ep peōm. ¹⁹Ivēhkēk, ahik, eō' se nö vēvēhō' eo' nōs pa ep a neōm pa ö ne Topoan se keh iu non. Eō' hikta se nö no' nōs pa tēnan o vahutēt pa nap vatōsoe varem. Ahik. Eō' se nö nōs pa ep po vu kikis taeah nee to te' me ne. ²⁰Suk ataeah, ea se nat no o kikis pe Sosoenēn se tavus vateera' manih pa taate' no a napan to nonok ne, ke' hikta te' non pan, a tah va pa vahutēt suk varoe. ²¹A taate' taeah po' nōm to iu nem nö' se nok? Eōm kēs to iu nem a ö sö' nö nōs ko rēp a neōm pa vatotoopin a neōm? Ke' eōm to iu nem neō' se te' no' pa taate' ururuan me a taate' tō, parō' nö nōs peōm, ha?

A Taate' Rēhrēh To Te' Non Kōrin

5 ¹A soe nö' to tēnan no' to soe non pan, a taate' rēhrēh to te' non topnineōm. Ka taate' pamēh to te' ke rakah e non po vu taate' no a napan to hikta vaman ne e Ieesu' to nonok ne sih. Eō' to pēnton no' nōs pan, a pah te' to kokoroh vētkin me non e meh kōövo pe tamaneah. ²Eōm to koman nem pan, eōm to te' oah rakah e nem po upōm te', ha? E' to vih non peōm se koe a taate' kē hah ēm, ko te' nem pa tamak, ko okook nem a te' vēh to nok a hat. Eōm koman se veo ke eah kēh o kum peōm, ke' te' onōt a ö se' panih a taate' hat pe'.

³⁻⁴A sionineo' to te' varo kēh e no' nōs peōm. Ivēhkēk, a tuvuh peō' to te' va'peh me e non peōm. Ivēh, kö' sosoe ka no neōm a tah nōm se nok, vamanih peō' to te' va'peh me e no' peōm. Manih pa tasun ne Sunōn Ieesu' to he' a neo', eō' to iu no' pan, eōm se vakmis a te' vēh to nonok non a taate' rēhrēh. Po poen nōm to vakum va'peh nem, eō' to iu no' pan, eōm se nok a ma tah kurus varih nö' to iu no', vamanih peō' to te' va'peh me e no' peōm. E Sunōn Ieesu' pea se he' a neōm o kikis pa nok a ma tah ne' to iu non neōm se nok. ⁵Eōm se veo ke a te' pamēh ke' kēh a neōm ke' se te' va non manih peōm to vaho' eah pa koren e susun po ora' hat, ke' vakmis poan. Ivēh, ka te' pamēh se panih, ke Sosoenēn hikta se vakmis non poan po poen ne' se hah ma' pa kiiki a ma napan kurus varih po oeh.

A Napan Va Kōrin Se Veo A Te' To Nok A Taate' Hat

⁶E' to hikta te' vih non peöm se kë koman hah a nem, eöm to nat kës e nem pa a soe vapipino' to soe non pan, “A si' ö is sone' se vasup en pa taëën”. A pusun in a soe vapipino' pamëh to te' va non manih peöm se keh koek nem a te' hat manih komön o kum peöm, a ma meh te' komön o kum se taneo ee pa vatet poë pa nok a taate' hat. ⁷Ivëh, köm se kon ke o is vamaan këh a iuun peöm. A pusun in a soe vapipino' vëh to te' va non manih, soe ke a te' nonok hat pamëh ke' nat non te' hop non komön o kum peöm. Ivëh, ke eöm o kum te' va po vaman to te' va nem manih pa taëën voon hikto is, suk ataeah, ahikta te' to iu nok non a taate' hat to te' hop non komön o kum peöm. Eöm a ma te' vivihan pe Sosoenën, suk ataeah, a mët pe Kristo to ihan këh a ra manih pa ma taate' hat to öt voh a rora, ka tavus ee a napan pe Sosoenën. E Kristo to te' va non manih pa sone' sipsip vëh no Jiu' to ip vamët po Pasova'.^a ⁸Ivëh, ka se koe a ma taate' hat moaan voh pea, ko te' va no manih pa ö ne Sosoenën to iu va non. Ea se he' tonun a ma taate' hat moaan voh pea, ko nat no hah pa ma taate' rërës te', me a ma taate' hat. Ivëhkëk, ea se vatet no a soe pe Sosoenën, ko koe a nok a ma taate' hat. O Jiu' to ënëën ro voh e ne pa taëën hikto is po Pasova'. Ea se te' rakah no pa taate' soe man, me a vatvus a soe man ko upöm te' se nat ne a soe ne ea to sosoe no, e' o man rakah.

⁹Po meoh kiun moaan voh peö' nö' to soe voh nös pan, “Eöm se nat nem vamomhë me nem o te' varih to nonok ne a ma taate' rëhrëh.” ¹⁰Eö' to hikta sosoe suk no' nös o te' varih to te' tavus këh ne po kum te' va po vaman, ee varih o te' to te' me ne a taate' rëhrëh, me a napan varih to mamanin ne a ma tah po upöm te', me a nap kakaveo tah pa ma meh te', me a napan varih to hinhin suk ne a ma tanö'nës. Ahik. Eöm se keh iu vakëh rakah këh nem a pap napan poë varih, e' to vih non peöm se mët ko këh em po oeh vëh. ¹¹A pusun in a soe peö' to te' va non manih, a te' se keh soe pan, e' e kea pën va po vaman, ivëhkëk, e' a te' rëhrëh, ke' a te' mamanin tah pa meh te', ke' a te' to hinhin suk non a ma tanö'nës, ke' a te' va pa to vöknah i ro upöm te', ke' a te' to kaak vaoah ko kokoman pe' nun, ke' a te' kakaveo, a, eöm se nat nem vamomhë me nem eah. Paröm nat nem vavaëën me nem a pap te' poë varih. ¹²E' te' vah va non nih? Eö' pö' to te' me no' a kiu vëh pa kiiki a pop pa napan varih to te' tavus këh ne o kum te' varih to vaman ne e Ieesu', ha? E' a kiu varoe pea, ha? Ahik rakah. Ivëhkëk, a kiu va pa kiiki a pop pa napan to te' hop ne komön o kum te' varih to vaman ne e Ieesu', e' a kiu rakah peöm. ¹³A napan to te' tavus këh ne o kum te' varih to vaman ne e Ieesu', e

^a 5.7 O Pasova', e' a Taëën Apuh va pa ö ne Sosoenën to kon këh o Jiu' pa muhin va Isip.

Sosoenën koman se vakmis raoe, suk a ma taate' hat pee. Ivëhkëk, manih po te' varih to te' hop ne po kum te' va po vaman, o Puk pe Sosoenën to soe va non manih pan,

“Eöm se veo këh ëm pa te' nonok hat to te' hop non komon o kum peöm.”

Lo 17:7

A Napan Pe Kristo To Hikta Vate' A Ma Meh Te' Po Vahutët

6 ¹A pah te' to te' non topnineöm se keh te' me non a soe manih pa meh te', e' se pö' këh en pa ma meh te' pe Sosoenën, pare' nö en manuh po te' to hikta nat ne pe Sosoenën pa vate' raoe po vahutët? Eöm hikta te' poet nem pa nok va nën, ha? Suk ataeah, köm hikta nö manuh pa napan to vaman ne e Sosoenën, kee kiiki ka neöm o vahutët? ²Eöm kës to hikta nat nem pan, ea a ma napan to vaman no e Sosoenën se kiiki koman ee pa ma vahutët pa ma napan kurus to te' ne manih po oeh. Ea se keh onöt e no pa kiiki a ma meh vahutët kurus va po oeh, suk ataeah po' ka hikta onöt no a kiiki a ma vahutët sone' varih? ³Eöm kës to hikta nat va nem manih pan, ea se kiiki amot a ma taate' po anker'o? Ea me to onöt rakah e no pa kiiki a ma tah va po oeh vëh. ⁴Ivëh, köm se keh te' me nem to vakihat topnineöm, suk ataeah, köm nönö nem po te' to te' tavus këh e ne po kum, pare hikta vaman ne manih pe Sosoenën? Pare hikta te' ne po kum te' varih to vaman ne e Iesu'. ⁵Eö' to soe vamanih marën a vapoet a neöm. Ahikta te' rakah pö' to te' natsean non, to onöt non a kiiki o vakihat to te' non topnin a poa tom kea? ⁶Suk ataeah, po' ka napan pe Kristo me e kea pee manuh po vahutët ko vate' poë po vahutët topniiro te' to hikta vaman ne e Kristo?

⁷Eöm to vavate' nem sih a ma meh te' pe Kristo po vahutët, ka manih pa taate' pamëh, eöm to ku'ku' këh e nem pa taate' pa napan pe Kristo. Eöm se koe raoe, kee kon a ma tah peöm, köm nat nem vate' raoe po vahutët matëëro te' kiiki vahutët. ⁸Eöm to tavus voh em a napan pe Kristo, ivëhkëk, eöm koman to nonok vahat e nem pa taate' kon këh ro upöm te' a ma tah pee. Eöm to nonok pet e nem manih pa ma kea peöm a napan pe Kristo.

⁹A pap te' poë varih to nonok ne a ma vu taate' hat varih, ee to hikta onöt rakah ne a hop pa Matop Vih pe Sosoenën. Eöm to hikta nat pö' nem pa tah pamëh, ha? O kupu peöm se nat non piuk ka neöm. A ma napan varih to nonok ne a taate' rëhrëh, me a napan varih to hinhin ne pe sosoenën vapikpiuk, me a taate' rëhrëh va'peh me a köövo vaen, me a taate' te'te'vaasi' po köövo koman, me a taate' te'te'vaasi' pa nap oete' koman. ¹⁰Me a nap kakaveo, me a taate' manin a ma tah pa meh te', me a taate' kaak vaoah ko kokoman nun, me a taate' to vöknah a meh te', me a taate' piuk, me a kon akuk a tah pa meh te'. A pap napan to nonok ne a ma vu taate' poë varih, ee to hikta onöt rakah ne a hop manih pa Matop

Vih pe Sosoenën. ¹¹ Moaan voh a ma paeh va peöm to te' va voh e ne nën, ivëhkëk, e Sosoenën to pupui voh en peöm, kōm tavus em a ma napan ne' to vaneah non. Ka manih pa ëhnan e Apuh, e Ieesu' Kristo me o kikis pa Tuvuh Vasio' pe Sosoenën, e' to poka' a neöm o te' totoopin.

A Sioniira, E' A Iuun Pa Tuvuh Vasio'

¹² A ma pah te' to sosoe ne pan, “A ma tah kurus to vih e ne pa nok”. A soe pamëh to te' man e non, ivëhkëk, a ma tah kurus to hikta se va'aus a rora pa te' vavih. A ma tah kurus to vih e non peö' pa nok, ivëhkëk, eö' hikta se vavovoh no' a tah pamëh, ke' vaneah non o to'to' peö'. ¹³ A ma te' poë varih to sosoe pet ne pan, “A taëen, e' va pa vamhun a komaara, ka komaara, e' va pa kon a taëen”, a soe pamëh, e' a man rakah. Ivëhkëk, e Sosoenën se vahik en pa ma taëen kurus varih va'peh me a ma iu va pa komaara. Ivëh, ka se nat no koman no pan, ea se tēnan o iu va pa komaara. Me ea se nat no suk o iu va pa komaara pa nok a taate' te'te'vaasi'. E Sosoenën to hikta nok voh a sioniira pan, ea se nonok no a taate' te'te'vaasi'. Ivëhpëhkëk, ea se kë no a ëhnan e Apuh me a kiu pe'. Ke Apuh pea se matop non a sioniira. ¹⁴ Manih po kikis pe Sosoenën, e' to kunkuin tane' e Sunön manih po vapeepe, e' me se kunkuin hah pet me a ra po vapeepe.

¹⁵ Eöm pö' to hikta nat va nem manih pan, a sionineöm, e' a ma meh ö va pa sionin e Kristo, ha? Ivëh, kö' se keh kon a pah ö va pa sionin e Kristo, ko vatös me eah a köövo rëhrëh, a tah pamëh te' vih e non, ke' a hik? Ahik rakah! ¹⁶ A te' to vatös me a köövo rëhrëh, ee pon to tavus ee a pah te'. Eöm pö' to hikta nat nem pa tah pamëh, ha? O Puk pe Sosoenën to soe va non manih pan,

“Ee pon to tavus ee o pöh sionin.”

Jen 2:24

¹⁷ Ivëh, ka te' se keh vaman non e Sunön, a tuvuh pe' me a Tuvuh pe Sunön to vatös en pee.

¹⁸ Ivëh, ke eöm se vaniu rakah këh em pa taate' rëhrëh. Suk ataeah, a ma meh taate' hat no a ma napan to nonok ne, to te' tavus këh e ne pa sionin a te'. Ivëhkëk, a te' to vatös me a köövo rëhrëh, a te' pamëh, to mirö' en pa sionineah. ¹⁹ Eöm pö' to hikta nat nem a sionineöm, e' a ö te'te' pa Tuvuh Vasio'. E Sosoenën to he' voh en peöm pa Tuvuh ke' te' e non manih peöm. Ivëh, ke eöm te' e nem paan o matop pe Sosoenën, eöm to hikta vaneah koman hah a nem. ²⁰ E Sosoenën to voen hah voh a neöm po voen apuh rakah. Ivëh, ka ma tah nöm to nonok nem sih pa sionineöm, eöm se nonok varoe nem a ma tah to kë ne a ëhnan e Sosoenën.

A Taate' Tövaen

7 ¹ Kuru eö' to iu piun no' a soe vëh nöm to kiun suk voh ma'. E' to vih e non pa te' se hikta vaen. ² Ivëhkëk, a taate' te'te'vaasi' to tavus

va'puh nō e non, ivēh, ke' vih rakah non pa ma papaeh te' oete' se te' me non e kōōvo koman pe', ke kōōvo se te' me non e voe koman pe'. ³A sionin e voe, e' a tah pe kōōvo pe', ke' te' va e non manih pa sionin e kōōvo a tah pe voe pe'. ⁴E kōōvo to hikta vaneah non pa sionineah, ahik, e' voe pe' to vaneah non. Ke' te' va e non manih pe voe to hikta vaneah non pa sionineah, ahik, e kōōvo to vaneah non. ⁵Eöm pom se keh vaen em, eöm pom se koe a amun a sionineöm manih pe vapa pēn. Ivēhkēk, eöm se keh vaenōt em pa hikta vatet o iu va po vaen, ko te' varoe nem pa taate' hin. E' to vih e non pa nok va nēn. Ivēhkēk, eöm se vatōs hah em, tome' eöm hikta onōt nem a matop o iu va po vaen. Ivēh, ke susun po ora' hat punō' a neöm pom. ⁶A soe vaēnpan ivēh, nō' to he' a neöm, pa va'aus a neöm, e' to hikta te' va non manih pa taate' nōm se vavatet nem. ⁷Eō' to iu rakah no' pan, a ma napan se te' mahu ne, vamanih pa ö nō' to te' va no' sih. Ivēhkēk, ea to hikta vatōe no, e Sosoenēn to he' vakēkēh voh en pea pa ma vu he' pe'. Po meoh upōm ne Sosoenēn to he' raoe o he' va pa vaen, ko meoh upōm ne' to he' raoe o he' va pa te' mahu.

⁸Ke eöm a ma kōōvo me a ma te' oete' to hikta vaen avoe' nem, me a ma kōōvo amop, eöm se keh te' mahu va nem peō', e' to para vih rakah. ⁹Ivēhkēk, eöm se keh hikta onōt nem a matop vavih o iu va po sionin, e' to vih non peöm se vaen. Tome' o iu va po sionin rēh a neöm pa taate' rēhrēh.

¹⁰Manih peöm o te' to vaen voh em, eō' to he' a neöm a taate' vēh nōm se vavatet nem. A taate' vēh to tane' ma' pe Apuh, e' to hikta te' non pan, eō' to he' a taate' pamēh. Eēn e kōōvo se nat nom kēh e voe pēn. ¹¹E kōōvo se keh kēh voh en pe voe pe', e' se nat non vaen hah. E' se te' akuk e non, ke', e' se hah manuh pe voe pe', ko vatotoopin hah o vaen pee, pare te' e ne. Ke voe me se nat non veo e kōōvo pe'.

¹²A soe koman peō' ivēh, e Apuh to hikta soe ka neo'. Ta pah te' pe Kristo to me e non e kōōvo to hikta vaman non e Kristo, ke kōōvo se keh iu rakah e non pe voe pe', e voe se nat non veo e kōōvo. ¹³Ta pah kōōvo pa ēhnan e Kristo to me e non e voe to hikta vaman non e Kristo, ke voe se keh iu rakah e non pe', e kōōvo se nat non rusin kēh e voe pe'. ¹⁴A voe to hikta te' non e voe va po vaman, pare' me en pe kōōvo va po vaman, ivēh, ko vaen pee tavus en o vaen vivihan pa epep pe Sosoenēn. Ke kōōvo to hikta vaman non to vatōs me e voe to vaman non, ivēh, ko vaen pee tavus en o vaen vivihan pa epep pe Sosoenēn. Ea to nat e no pe Sosoenēn to vaoe o koa' papaeh te' va po vaman va pa poa manot, se tavus vamanih po koa' pe'. Ivēh, ke ea me se vaoe e vapa pa te' to hikta vaman non, ke' tavus vamanih pa te' pe Sosoenēn. ¹⁵Ivēhkēk, e voe, ke' e kōōvo to hikta vaman non se keh iu kēh non e voe, ke' e kōōvo pe', e' to antoen e non. A taate' pamēh se keh tavus, ka te' vēh to vaman non e Kristo, e' se taihan en. Suk ataeah, e Sosoenēn to vaoe voh en peöm pa

te' vavih me ro upōm te' pa taate' tō. ¹⁶Eēn e kōōvo, eēn to onōt e nom pa va'aus e voe pēn, ke' tavus en a te' pe Kristo. Eēn me e voe, to onōt e nom pa va'aus e kōōvo pēn, ke' tavus en a te' pe Kristo, ke' ahik, eōm to hikta nat nem!

Ea Se Te' No Po To'to' Pe Sosoenēn

¹⁷Eō' to vavaato me voh no' neōm pa taate' va po vaen. E' kuru, eō' se soe ka neōm pan, a taate' pamēh to te' man e non pa ma meh tasun manih po to'to' peōm. A tasun poanheh ne Sosoenēn to vate' voh manih peōm, pa ō nōm to vaman manih pe Kristo, e' varoe kuru ne eōm se ōtōn nem. Eōm se te' nem pa tasun vēh ne Sosoenēn to vate' voh manih peōm. ¹⁸Eō' to sosoe voh no' a tah vēh, manih pa ma kum te' varih to vaman ne e Sosoenēn. Ee se keh pe voh ee pa ō kokoaan pēn, ke Sosoenēn vaoe voh a oah a te' va po vaman, e' to hikta te' vih non pan, eēn se punō' pa vatotoopin hah a ō kokoaan vēh, nee to pe voh manih pa sioniumah. Ke' a tah koman pa te' se keh hikta pe voh a ō kokoaan pe', po poen ne Sosoenēn to vaoe voh poan. A, e' se nat non pe a ō kokoaan. ¹⁹A taate' va pa pe a ō kokoaan, ke' a hikta pe, e' a tah akuk. A taate' va pa vatet a taate' pe Sosoenēn, e' varoe kuru. ²⁰O to'to' poanheh nea to te' voh no ke Sosoenēn vaoe a ra ka tavus a napan va po vaman, e' kuru o to'to' pamēh na se te' me no. ²¹A tah vēh nō' to sosoe suk voh no', a ma paeh peōm, ee voh o te' kikiu akuk po poen ne Sosoenēn to vaoe voh raoe a napan pa vatet e Kristo. A tah pamēh se keh te' man e non, eōm se koe a hara' vakarē. E' a tah akuk. Ivēhkēk, e torara pēn se keh soe ka oah pan, eēn a taihan, a, eēn se nō eom. ²²Ivēhkēk, a te' to te' voh non a te' kikiu akuk po poen ne Sosoenēn to vaoe poan, kuru, e' a te' taihan pe Sosoenēn, e' to hikta te' hah non a te' kikiu akuk po epep pe'. Ke' te' va e non manih po te' voh varih ro taihan po poen ne Sosoenēn to vaoe voh raoe, ka kuru vēh, ee to tavus ee o te' kikiu akuk pe Kristo. ²³Eōm kurus ne Sosoenēn to voen hah voh a neōm po voen apuh, ivēh, kōm se nat nem tavus a ma te' kikiu akuk pa ma napan varih po oeh. ²⁴Kēn kea, a tasun voh poanheh ne ea to te' voh no ke Sosoenēn vaoe a ra, ea se te' avoe' e no pa tasun pamēh, va'peh me o to'to' voon vēh ne Sosoenēn to he' a ra.

E Pōl To He' A Soe Va Po Vaen

²⁵Eōm to kiun voh ka ma' neo' pa hi a neo' pa he' a soe suk a ma te' to hikta vavaen avoe' ne. Eō' a hikta taate' to tane' ma' pe Sunōn nō' se he' a neōm a ma napan to hikta vaen avoe' nem, ivēhkēk, eō' to iu vatvus no' o kokoman peō', suk ateah, e Sosoenēn to ururuan voh a neo', ko vate' a neo' a te' to onōt no' a vatvus a soe man, ne eōm to onōt nem a vaman. ²⁶Kuru vēh, e' to te' non a ma punis apuh to tatavus ne, ivēh, ke' vih non peōm se te' va nem pa ō nōm to te' va nem kuru. ²⁷Eēn se keh vaen

voh eom, nat nom koe hah e kōōvo. Eēn se keh te' mahu avoe' e nom, nat nom vavaiu kōōvo vah nom. ²⁸Ivëhkëk, eēn se keh vaen voh eom, e' to hikta te' hat non. E koa' sepe' se keh vaen, e' to hikta te' hat non. Ivëhkëk, a napan varih to vaen se taum a ma punis peo manih po to'to' pee. Ivëh, kō' rës e no' pa punis pamëh se tavus manih peöm.

²⁹Kën kea, eö' se soe vamanih, a si' tēm kōkōöt vëh to te' avoe' non. Ivëh, ka ma te' varih o vavaen, ee se te' va ne manih pee a hikta ma kōōvo. ³⁰Ka ma te' to okook ne, ee se te' va ne manih pee to hikta okook ne. Ko te' varih to vaeö ne, ee se te' va ne manih pee to hikta te' vaeö ne. Ko te' varih to vonvoen tah ne se te' va ne manih pee to hikta öt ne ta ma tah. ³¹Ka ma te' varih to kiu me ne a ma tah va po oeh vëh, ee se te' va ne manih, pee to hikta kiu me ne a ma tah poë varih. Ea to nat e no, e' to hikta te' rë non ka ma tah kurus poë varih to te' ne po oeh, me o oeh koman se hik ee.

³²Eö' to iu no' pan, eöm se koe a hara' vapunis ko te' taihan varoe nem. A te' hikta vaen, to posean non pa kiu pe Sunön, pare' iu punö' non pa he' vaeö e Sunön. ³³Ivëhkëk, a te' vaen to posean vörep non pa ma tah va po oeh vëh, pare' iu punö' non pa he' vaeö e kōōvo pe'. ³⁴Ivëh, ko kokoman pe' ponki'. E kōōvo sepe' hikta vaen, e' to kokoman varoe non a taate' pe Sunön, pare' iu he' avoes a non manih pe Sosenën, ko te' vivihan non po sionin me manih pa tuvuh. Ivëhkëk, e kōōvo vaen to kokoman varoe non a ma tah va po oeh vëh, pare' iu vatet non a taate' ne voe pe' to iu non. ³⁵Eö' to he' a neöm a soe vëh marën a va'aus a neöm pa te' vavih. A soe pamëh to hikta sunpip a no neöm, ahik. Eö' to iu no' pan, eöm se vavatet nem a ma taate' totoopin, ko nonok tamoan nem a kiu pe Sunön. Ka hikta tah se rëh ke o kokoman peöm.

³⁶A te' se keh koman non pan, e' to hikta nonok non a taate' totoopin manih pe kōōvo sepe', nee to vaneah voh poë pa vaen. Ke' se keh iu rakah e non pe', ka hikta meh tah se' nok, e' to hikta hat non pa ö nee se vaen. ³⁷Ivëhkëk, ta pah te' po iu koman pe', to hara' va non manih pan, e' to hikta iu vaen oho' non, ko antoen e non pa matop o iu va po sionin. Pare' hara' va non manih pa komaneah pan, e kōōvo nee to vaneah voh poë, ee se te' vakëh voh e ne pon. E' to para' vih, kee se te' taihan ne. ³⁸Ivëh, ka te' vëh to vaen pa taate' vahe' kōōvo, e' to nok en pa taate' vih. Ivëhkëk, a te' to hikta vaen pa taate' vahe', e' to para' vih oah.

³⁹A te' oete' se keh te' to'to' avoe' e non, ke kōōvo te' avoe' e non e kōōvo pe'. Ivëhkëk, e voe se keh mët këh en pe kōōvo, a, e kōōvo se taihan en, pare' keh iu vaen hah non, a, e' se me en pe voe vëh ne' to iu non. Ivëhkëk, a te' vëh to vaman non e Sunön. ⁴⁰Ivëhkëk, eö' koman to koman va no' manih, e kōōvo se keh hikta vaen hah, e' to para' vih oah rakah. A Tuvuh pe Sosenën to te' non manih peö', ivëh, kō' vavatvus no' a soe vëh.

O Vōna' Nee To He' Manuh Po Sosoenēn Vapikpiuk

8 ¹Kuru eō' to iu vaato suk no' a taate' va pa ēēn a ma vōna' varih, nee to he'he' ne manih po sosoenēn vapikpiuk. A ma pah te' to sosoe ne pan, “Ea to te' me no o nat va pa ma tah poē varih to oah e non po nat po upōm te'.” A soe pamēh, e' a man, ivēhkēk, o nat pamēh se keh hikta te' me non a taate' ururuan, e' se nok a te', ke' tavus en a te' möhmōh, pare' vatōsoe. Ivēhkēk, a taate' iu te', e' a taate' varoe pamēh to vaeh a rora pa tavus a napan pe Kristo. ²Ta pah te' se keh koman non pan, e' to nat rakah e non ta pah tah, ivēhkēk, o nat pa te' pamēh to hikta antoen avoe' non. ³Ivēh, ka te' to iu rakah non e Sosoenēn, a te' pamēh ne Sosoenēn to nat rakah e non pe', ko matop non poan.

⁴Ka taate' va pa ēēn a vōna', nee to he' na manuh pa ora' siton, eō' se soe vamanih, ea to nat e no, a ora' siton to hikta te' vamaman non, e' a vōs akuk. Ahikta ma sosoenēn peo, a paeh ro a Sosoenēn to te' non. ⁵E' to te' man e non, a ma tah peo nee to popoka' ne, “sosoenēn”, me a ma tah peo nee to popoka' ne, “apuh”, me e' se keh te' ro e non ta ma meh “sosoenēn” peo, me ta ma meh “apuh” peo, to te' non manuh pa vōōn va kin, me manih po oeh, ⁶ea to te' me no a paeh a Sosoenēn ro, e Tamaara. E' a pusun in a ma tah kurus, ke ea te' va e no manih pa ma napan rakah pe'. E' to te' me non a paeh e Sunōn ro, e Ieestu' Kristo, no a ma moeh tah kurus to tavus koe voh manih pe', ivēh, ke ea kon koe voh o to'to' manih pe'.

⁷Ivēhkēk, a ma meh te' va po vaman to hikta nat ne pa tah pamēh. Ee a ma te' poē varih to panih tane' pa vatet o sosoenēn vapikpiuk, ivēhkēk, ee to koman vapiun ne pan, o sosoenēn vapikpiuk to te' vamaman e ne. Ivēh, ko poen nee to ēēn a vōna' pamēh. Ee to nat va ne manih pan, ee to nok a hat. ^b ⁸Oman, a taēēn na to ēēn, ke', ea to koe a ēēn, to hikta nok a ra ka te' totoopin no pa matan e Sosoenēn. ⁹Ivēh, kōm se matop nem, eōm tome' ēēn o vōna' nee to he' o sosoenēn vapikpiuk. A tah pamēh tome' mirō' a ma te' va po vaman to hikta maaka nee, kee ku' pa taate' hat.

¹⁰Ivēh, ke ea ra nap oete' me o kōōvo to te' me no o nat, ea se keh ho manuh pa iuun hinhin sone' pe sosoenēn vapikpiuk, ko iho' pa ēēn a vōna', ka ta pah te' no o vaman pe' to hikta te' eh non, to ep a ra to ēnēēn no, a tah pamēh se kuin en pa komaneah ke' ep suk en pa ēēn a vōna' nee to he' e sosoenēn vapikpiuk. ¹¹Ivēh, ka taate' nēn to nok, manih po nat pēn, e' to mirō' en pa te' vēh no vaman pe' to hikta te' eh non, e' e kea ne Kristo to mēt suk voh pa kon hah poan. ¹²O kokoman pa

^b **8.7** Ee to ēēn a vōna', suk ee to ep suk o te' varih to soe pan, ee to nat e ne pe' to vih e non pa ēēn o vōna' poē varih.

ma pah kea me a ma pah vamen va po vaman to hikta maaka ne. Ivèh, ke eöm se keh nok em pa hat manih pee ko mirö' o vaman pee, eöm to nok me em pa hat manih pe Kristo. ¹³Ivèh, ka taèèn nö' to èèn se keh vaku' en pe kea peö' pa nok a hat, eö' se vahik eo' pa èèn hah a vöna' pamèh. Eö' tome' vaku' e kea peö' pa nok a hat.

E Pöl To Te' Vaeö E Non Pa Hikta Kon Voen Pa Nok A Kiu Aposol

9 ¹Kuru vèh, eö' to hikta kë koman hah a no', ka ma paeh peöm to vöknah e nem peö'. Ivèh, ke eö' se soe ka neöm pan, eö' a taihan ko hikta te' va no' manih pa te' kikiu akuk. E Ieesu' to he' voh a neo' a tasun aposol, keö' ep voh eo' pe'.^c Eö' to nonok ke no' e Sunön a kiu vèh, ivèh, ke eöm tavus voh em a napan pe Kristo manih pa kiu nö' to nok. ²Eö' se keh hikta te' ro e no' a te' ne Ieesu' to he' a tasun manih pa matèëro upöm te', eöm to nat rakah e nem peö', a aposol. Ivèh, ke eöm tavus voh em a napan pe Kristo. Ka tah pamèh to vataare non a kiu nö' to nok va manih pe aposol manih pe Sunön, to tavus vateera' en.

³A ma pah te' to te' ne sih pa kiiki a taate' peö', ivèh, kö' pinpiun no' sih raoe pan, ⁴e' kës to antoen e non pemöm po' se èèn a taèèn, ko kaak a ruen, vamanih po voen pemöm. ⁵E' kës to te' vih e non pemöm po' se vaen me o köövo va po vaman, kee nönö va'peh vah me e ne pemöm, vamanih pa ö no upöm aposol, me a ma kea pe Apuh to te' va voh ne, me a ö ne Pita' to te' va voh non, ko nönö vah ne. ⁶Emöm po' e Banabas varoe se kikiu moni' nem pa matop koman hah këm, ko upöm te' ahik, ha? ⁷A te' vèvènsun kës to vavaiu koman non sih a taèèn pe'? Ka te' to kikiu non pa nep a taèèn, e' kës to hikta kokon non a voa' va pa taèèn? Ka te' to matop non sih o sipsip, e' kës to hikta kakaak non a sisi' ne' to kon tane' po sipsip?

⁸Eöm tome' koman nem pan, emöm to vavatet nem o kokoman varoe pa te' pa vatvus a soe vèh. Ivèhkèk, ahik. O Vavaasis pe Mosès to soe pet va e non nèn. ⁹E Mosès to kiun manih po Vavaasis pamèh, ko soe pan, "Eöm se koe a nohnoh a rivon a purmakaö' pa ö ne' to komkom kakap non a vuit."

Lo 25:4

E Sosoenèn to hikta koman voh non o purmakaö' varoe, pare' soe a soe pamèh. ¹⁰E' to koman voh a rora. Ivèh, ka soe pamèh ne' to soe suk voh a ra, e Sosoenèn to iu non pan, a te' to kiu non pa rak pa een o oeh, me a te' to kakap non a vuit, ee pon to nonok ne a kiu pamèh, suk ee to nat e ne pee se kon tane' a taèèn pa kiu nee to nonok ne. ¹¹Emöm to nep

^c 9.1 Ep manuh po Aposol 9:3-5, me Aposol 18:9. Manuh po Aposol 9:3-5 e Ieesu' to tavus e Pöl ko vaoe poan pa ö ne' to vovos nö non Damaskas. Manuh po Aposol 18:9 e Ieesu' to tavus e Pöl po tata pa pah popoen, pare' soe ke poan pan, e' se nat non naöp pa vatvus a Soe Vih.

voh a ma tah vih va pa tuvuh Vih manih topnineöm, ivëh, ke' hikta vih pö' non peöm se he' a ma tah va pa va'aus o sionin, ha? E' to te' va non manih pemöm to kon tane' a taëen pa tah nemöm to nep voh. ¹²Eöm se keh va'aus e nem po upöm te' pa kon tane' a tah manih peöm, eöm me se vaonöt kemöm kon o va'aus to te' oah non manih peöm.

Ivëhkëk, ka ma tah nemöm to onöt nem kon tane' manih peöm, emöm to hikta kokon voh nem, pamöm kokon punis tane' voh nem nën. Emöm to hikta kon, suk emöm to hikta iu sunpip voh nem o upöm te' pa vaman a Soe Vih pe Kristo. ¹³O te' varih to kikiu ne pa luun Hinhin Apuh pe Sosenën, ee to kokon tane' ne a taëen nën. Ka ma te' varih to kiu ne pa pok vapenpen, ee to kokon ne o vöna' to tane' no ma' pa napan varih to he'he' ne a ma he' pee. Eöm to hikta nat pö' nem pa tah pamëh, ha? ¹⁴Ivëh, ke Sunön he' voh en pea pa soe pan, o te' varih to vavatvus ne a Soe Vih, ee se kokon tane' ne a ma tah va pa va'aus o sionin manih pa napan varih to pënton voh a Soe Vih, pare vaman.

¹⁵Eö' koman to hikta nonok no' a tah ne Apuh to soe vaonöt voh ka neö'. Ivëh, ke eö' to hikta kinkiuun nö' pan, eöm se he' a neo' ta ma tah. Ahik rakah, e' to vih non, peö' se mët këh a kon tah manih peöm. Eö' to körea' me no' pa taate' nö' to nonok no'. Ivëh, kö' hikta iu no', a te' se vahik këh a neo' a taate' oasean pa vatvus akuk a Soe Vih, me a hikta kon voen, e' to he' vaeö e non peö'. ¹⁶Eö' se keh hikta vavatvus no' a Soe Vih, me a taate' oasean koman peö', parö' hikta onöt no' a körea', ko soe pan, eö' to nonok no' a taate' vih. Ahik. Pa vatvus a Soe Vih, e' a kiu pe Sunön ne' to he' voh a neö', kö' nonok no'. Ivëh, kö' hikta se koe no' a kiu pamëh. Eö' se keh hikta vatvus a Soe Vih, eö' se hara' vahat rakah e no'. ¹⁷Eö' hikta se kon voen suk no' a kiu pamëh, suk e' to hikta te' non pan, e' o iu peö' pa nok a kiu va pa vatvus a Soe Vih. E Sosenën koman to he' voh a neo' a kiu pamëh, sö' nok. ¹⁸Ivëh, ko voen taeah nö' se kon? Eö' hikta se kon voen no' pa ö nö' to vavatvus no' a Soe Vih. Eö' se he' va'aus akuk a ma napan pa taate' vatvus a Soe Vih, e' a ö nö' to te' vaeö koe no'. Ko vaeö pamëh te' va e non manih po voen peö'.

E Pöl A Te' Kikiu Pa Napan

¹⁹Eö' to hikta te' no' a te' kikiu pa meh te', eö' a taihan rakah. Ivëhkëk, ko iu koman peö', eö' to tavus vamanih pa te' kikiu pa ma napan kurus pan, eö' se rëh hop pet ma' ta ma te' peo manih po vute' pe Kristo. ²⁰Ivëh, ko poen ne eö' to te' va'peh me no' o Jiu', eö' to vavetet no' a taate' pee, pa rëh hop ma' raoe. Eö' to hikta te' hop no' paan o Vavaasis pe Mosës. Ivëhkëk, manih pa matëëra napan to te' hop ne paan o Vavaasis pamëh, eö' to tavus va eo' manih pa te' to te' non paan o Vavaasis, marën a rëh hop ma' a napan poë varih manih pe Kristo. ²¹Ko te' varih to hikta te' hop ne paan o Vavaasis pe Mosës, eö' to te' va'peh

me no' rae marën a kon a napan to te' tavus këh ne o Vavaasis pamëh. Ke' hikta te' non pan, eö' to hikta vavetet no' a ma vavaasis pe Sosoenën. Ahik. Eö' to vavetet e no' po vavaasis pe Kristo. ²²Ko te' varih no vaman pee to hikta te' eh ne, eö' to te' va no' manih pa te' no o vaman to hikta te' eh non, marën eö' se rëh hop ma' a ma te' sunë poë varih. Eö' to vamomhë ro me voh no' a ma kum te', suk eö' to iu rëh hop no' ma' tah ma paeh pee manih pe Kristo. ²³Eö' to nonok no' a kiu vëh pan, a Soe Vih pe Ieesu' se tavus vaeh, ke eö' me se kon a ma tah vih, ne Apuh to vamatap ke voh en peö', va'peh me a napan varih to vaman ne.

Ea Se Vaveo Vaeh Para Kon O Voen

²⁴Eöm to hikta nat pö' nem pan, a nap peo rakah to vavaveo ne sih po vaononoah, ivëhkëk, a paeh ro rakah pee se kon voen. Ivëh, ke eöm me se vavaveo vakis ko onoah köm se kon o voen peöm. ²⁵O te' varih to iu onoah ne po vavaveo, ee to vöknah ne o iu va po sionin, pare vavaasis vëhva' rakah ne pan, ee se kon voen. A ma voen poë varih, nee se kon se hat vahik rakah ee, ivëhkëk, o te' voen vëh ne ea to koman no a kon, e' hikta se hat varu' rakah non. ²⁶Ivëh, ke eö' vavaveo vaeh rakah e no', ko hikta vaepep ke vah no', eö' he tuktuk no'. Eö' to hikta tuktuk pinpiun vah no'. Ahik. ²⁷Eö' to vakmis rakah no' sih a sionineo', ke' vavetet non o iu peö'. Eö' tome' vavatus ke no' po upöm te' pa Soe Vih, ka amot ne Sosoenën se soe ka neo' pan, "Eën hikta se kon voen nom".

Ea Tome' Ku' Pa Punö'

10 ¹Kën kea peö' va po vaman, eö' to iu no' pan, eöm se nat vavih va nem manih pan, po poen voh pe Mosës, a ma kën sipuura, ivarih, o te' va po vaman, to te' voh ne paan a unöh vëh ne Sosoenën to vate' voh marën a me vataare rae a hanan. Kee nö voh, pare pahan a tahi'. ²E' to te' va non manih pee to pupui voh rae manih pa unöh, me pa tahi', ke' vataare non pan, ee o vute' pe Mosës.

³Ee kurus to eën voh a taëen vëh no a Tuvuh pe Sosoenën to he' voh rae, ⁴pare kaak tane' voh pa ruen vëh no a Tuvuh pe Sosoenën to he' voh rae. Ee to kaak tane' voh a ruen pa vös va pa Tuvuh, vëh to nönö va'peh me voh non rae. A vös pamëh to vëknöm non e Kristo koman. ⁵Ivëhkëk, e Sosoenën to hikta vaeö me voh non a peo pee. Ivëh, kee mët vahok voh manih pa moeh upin.

⁶A tah pamëh to tavus vavoh manih po vëknöm pan, ea se ep ko nat no maminin no a ma moeh tah hat vamanih, pa ö no a napan poë varih to te' moaan vavoh ne. ⁷Eöm se nat nem hinhin nem manih po sosoenën vapikpiuk, vamanih pa ö no a ma meh pee to te' vavoh ne. O Puk pe Sosoenën to sosoe suk voh non rae pan,

"Ee to iho' ko kakaak ne pare ënëen ne,

ko sun pare taneo ee pa pino!.”

Eks 32:6

⁸Ea se koe a nok a taate! rēhrēh, vamanih pa ö no a ma paeh va pee to nonok vavoh ne. Ivēh, ko poen voh pamēh no a 23,000 te' rakah to mēt voh, suk a ma hat pee. ⁹Ea se koe a vakmis pasun e Kristo, vamanih pa ö no a ma paeh va pee to nonok vavoh ne. Ivēh, no o kuru! hat to kokot vamēt suk voh ne raeo. ¹⁰Eöm se koe a varek ke Sosoenēn vamanih pa ö no a ma paeh va pee to nonok vavoh ne. Ivēh, no a ankerō! ipip te' to ip suk voh raeo.

¹¹A ma tah varih to tanok voh manih pee, e' to te' va non manih po vėknöm. O te' to kiun tōön voh a ma vahutēt varih manih po Puk pe Sosoenēn pa vavaasis a ra, suk kuru, ea a ma napan to te' no pa ö no oeh to vatēt nö e non pa hik. ¹²Ivēh, ka ta pah te' to hara! non pan, e' to vavatet vaeh e non, e' se matop vavih non, toma' e' ku'. ¹³A ma punö' to tatavus voh a no neöm, to vatoe e ne pa ma punö' varih to tatavus ne po te' kurus. Ivėhkėk, e Sosoenēn to vavatet non a soe man pe', ko hikta se vaonöt non ta pah punö' to te' oah non o kikis peöm. Ivēh, ka punö' se keh tavus a neöm, e Sosoenēn se nok a hanan pa va'aus a neöm. E' se he' a neöm o eh, kōm antoen e nem pa onoah a punö' pamēh.

Ea Se Koe A Hin Manih Pe Sosoenēn Vapikpiuk Me Pa Tuvuh Hat

¹⁴Ivēh, ke eöm a ma vakamö' rakah peö', eöm se te' ke kēh nem a taate! hin manih pa ma sosoenēn vapikpiuk. ¹⁵Eöm to te' me nem po kokoman. Ivēh, ke eöm koman se kiiki a soe peö'. ¹⁶A kap va pa komonio', nea to sosoe vavihvih ke no eah, ko kakaak tane' no manih pe', e' to ununun va'peh a rora me o era' pe Kristo. Ka taēēn vėh nea to kōkōk, ko ēnēēn no, e' to ununun va'peh a rora me a sionin e Kristo. ¹⁷Suk, e' a paeh a taēēn ro, no a napan peo to ēnēēn tane' ne. Ivēh, kea ma napan peo tavus ee o pōh o sionin. ¹⁸Eöm se koman me nem a napan va Israēl, pa ö nee to ēnēēn voh ne o vōna' nee to pupuh voh manih pa pok, a taēēn pamēh to ununun va'peh voh non raeo me Sosoenēn.

¹⁹Ivėhkėk, eöm se nat nem koman nem pan, a ma he' manih no te' to hikta vaman ne to he'he' ne manih po sosoenēn vapikpiuk, e' a ma he' vamaman. Eö' to hikta sosoe no' pan, o sosoenēn vapikpiuk, ee to te' vamaman e ne, ahik. ²⁰Ivėhkėk, eö' to sosoe no' pan, a ma vōna' no te' to hikta vaman ne leesu' to he'he' ne, a ma vōna' nee to he'he' ne na manuh pa tuvuh hat. Ee to hikta he'he' ne na e Sosoenēn. Keö' hikta iu no' pan, eöm se vatös me nem a ma tuvuh hat. ²¹Eöm to hikta antoen nem pa kaak tane' manih pa kap pe Sunön, me manih pa kap pa tuvuh hat. Eöm to hikta antoen nem a ēēn tane' manih pa pok pe Sunön, me manih pa pok pa tuvuh hat. ²²Ea kės to iu vahara' vahat no e Sunön, ke' se heve a ra, ha? O kikis kės pea to te' kikis oah e non po te' kikis pe', ha?

Ea Se Kė Tamoan No A Ĕhnan E Sosoenēn

²³Eöm to sosoe nem pan, “A ma moeh tah kurus to vih e ne pea pa nok”. ‘Ivėhkėk, a ma tah kurus to hikta va'aus a rora pa te' vavih.’ Ke eöm

to sosoe pet e nem pan, “A ma tah kurus to vih e non pea se nonok no”. ‘Ivëhkëk, a ma moeh tah poë varih, to hikta se va'aus a rora pa tavus a te' kikis va po vaman.’ ²⁴Ea se nat no koman varoe no a va'aus hah ah, ahik. Ea se koman me no a va'aus o upöm te'. ²⁵A ma vöna' kurus varih ne to vavoen ne po toaan, eöm to antoen e nem pa ëën. Eöm se nat nem kokoman vörep nem, paröm vaiihi vah nem,^d ahik. ²⁶Eöm se ëën em, suk ataeah, o Puk Vaëhëh pe Sosoenën to soe non pan,

“O oeh vëh va'peh me a ma moeh tah kurus to te' hop ne nën,
ee a ma tah pe Sosoenën.”

Sng 24:1; 50:12; 89:11

²⁷Ka te' hikto vaman se keh hi a neöm pa nö pa ëën va'peh me eah, köm se keh iu nö va'peh me nem eah, e' to vih e non. Eöm se ëën em pa ma taëën ne' to vamatop ka neöm, paröm koe a vaiihi vah, pa nat pan, e' vih e non pa ëën a taëën, ke' ahik. ²⁸Ivëhkëk, a pah te' se keh soe ka oah, “A taëën manem nee to he' e sosoenën vapikpiuk,” koe a ëën. Koe a ëën a vöna', suk a te' vëh to soe ka oah, me e' to koman non pan, eën se keh ëën, eën to nok eom pa hat. ²⁹Eö' to hikta sosoe no' pan, eöm koman to tome' nok a hat, eö' to sosoe suk no' a meh te' se hara' non pan, eöm to nok a hat.

Suk ataeah, kën hi, eöm se kiiki o iu peö', eöm se ëën em pa tah nöm to iu nem. Vahvanih, ke eöm vavatet nem o iu pa meh te' ko vapenpen nem pa nok a tah? ³⁰Eö' se keh soe vavihvih keo' pe Sosoenën pa taëën nö' se ëën, eö' se ëën me o vaeö. Suk ataeah po', ka meh te' sosoe vahat a no neo' pa tah nö' to soe vavihvih keo' pe Sosoenën, parö' ëën?

³¹Ivëh, ka piun ivëh, eöm se keh ënëën nem, ke' kakaak nem, ke' nonok nem ataeah, eöm se nonok nem a ma tah poë varih pa kë a ëhnan e Sosoenën. ³²Eöm se koman nem a ma napan varih o Jiu', me o te' varih to hikta te' ne pan ee ro Jiu', me o kum te' varih to vaman ne e Sosoenën. Ko nat nem nonok vah nem ta ma taate' to antoen non a vaku' raeo pa nok a hat. ³³Eö' me to nonok no' a ma tah pa he' vaeö o upöm te'. Eö' to hikta he' vaeö hah a no' pa nok a ma tah varih. Eö' to nonok no' pa he' vaeö a ma te' peo, ke Sosoenën se kon hah raeo.

11 ¹Eöm se vavatet nem a taate' peö', vamanih pa ö nö' to vavatet vavoh no' a taate' pe Kristo.

E Pöl To Vaato Suk A Taate' Va Pa Kupkup O Pasun

²Eö' to soe vavihvih ka no' neöm, suk eöm to kokoman vatëh voh a nem neo', me eöm to öt vakis a ma vavaasis va pe Kristo, vamanih pa ö

^d 10.25 A ma pah tëëm nee to he'he' ne o vöna' manih pe sosoenën vapikpiuk, ka vasuksuk nee se te' pa vavoen manuh po toaan. Ivëhkëk, e Pöl to soe pan, a napan pe Kristo se koe a karë suk o vöna' nee to voen tane' manih po toaan, pare koe a koman pan, ee to nok a hat pa ö nee se ëën a vöna'.

nō' to kon ko he' voh a neöm. ³Ivëhkëk, eö' me to iu no' neöm se nat nem pan, o kaho' pa ma napan kurus, ivëh e Kristo. Ko kaho' pe köövo, ivëh, e voe pe', ko kaho' pe Kristo, ivëh, e Sosoenën. ⁴E voe se keh kupkup non a pasuneah, e' he hinhin non, ke' to vanënën soe non, e voe pamëh to vapoet en po kaho' pe', ivëh, e Kristo.

⁵Ivëhkëk, o köövo kurus se keh hinhin ne, ke' vanënën soe ne, ee he hikta kupkup ne a pasuire, ee to vapoet e ne po kaho' pee, ivarih, a ma voe pee. E' to vatoe e non pa ö nee to köh vapeka' a uviire marën a vapoet a ma köövo poë varih. ⁶A köövo se keh hikta kupkup non a pasuneah, e' se kui a uvineah. Ivëhkëk, e' se keh potpoet e non pa kui a uvineah, ke' a köh vapeka' a uvineah, e' to vih non pe' se kupkup a pasuneah. ⁷Ivëhkëk, e voe se nat non kupkup non a pasuneah, suk e Sosoenën to nok voh e voe, ke' vatoe amot me non pe' koman, ke' te' va non manih po vatëk pe'. Ke köövo to te' va non manih po vatëk pe voe. ⁸E Sosoenën to hikta nok voh e voe pa sionin e köövo, ahik, e' to nok voh e köövo pa sionin e voe. ⁹E Sosoenën to hikta koman voh non e köövo, pare' nok voh e voe marën a va'aus poan, ahik, e' to koman voh non e voe, ivëh, ke' nok voh e köövo marën a va'aus e voe. ¹⁰Ivëh, ke köövo se kupkup non a pasuneah, to vëknöm non pan, e' to te' non paan a tasun pe voe pe', suk o ankerō' to te' me ne po vakum te' va po vaman, ko ut e ne.

¹¹Ivëhkëk, manih po kum te' pe Sunön, o köövo to hikta te' ne pehe, ko voe hikta te' ne pehe, ahik, o köövo to va'aus ne o voe, ko voe to va'aus ne o köövo. ¹²A tah vëh a man, suk, moaan voh ne Sosoenën to nok voh e köövo pa sionin e voe, ivëhkëk, kuru vëh ne voe to tatavus tane' no ma' pa sionin e köövo. A ma tah kurus varih to tane' no ma' manih pe Sosoenën.

¹³Eöm se kiiki koman a soe va'ih, e köövo se keh hikta kupkup a pasuneah, pare' hinhin non manih pe Sosoenën, e' a taate' vih kës i pamëh? ¹⁴A taate' koman pea, ivëh, to vavaasis a rora, pa taate' te' me o uvin kakarëh, to ep vapoet e non manih pa te' oete'. ¹⁵Ivëhkëk, e köövo se keh te' me non o uvin pau, e' to te' va non manih po vatëk vih pe'. E Sosoenën to he' voh o ovin pau marën a kupkup a pasun e köövo. ¹⁶Ivëhkëk, a ma pah te' se keh iu vasosöeri suk ne a ma tah poë varih, ivëh, keö' se soe vamanih pan, ea, ke' o kum te' pe Sosoenën me to hikta te' me ne ta meh taate' pa vatet, pa ö ne ea to vatönun pa kë a ëhnan e Sosoenën.

A Taën Pe Sunön

¹⁷Eö' to iu soe ka no' neöm a ma tah. Eö' to hikta iu soe vavivih no' neöm, suk o poen neöm to vatönun pa vasunön e Sosoenën, a taate'

^e 11.5 Pa tēm voh pe Pöl, nee se keh kui vapeka' voh a uvin e köövo, e' to vëknöm non pan, e köövo nok a taate' vapoet pa matan a napan.

vakum peöm to vōknah a ma upōm peöm, ko hikta va'aus vavih raeo.
 18 Moaan, eö' to pēnton no' pan, po poen neöm to vatōnun nem pa
 vasunōn e Sosoenēn, eöm o kum te' varih to vaman nem e Ieesu' to
 vakihat, ko vaēhkiiki e nem. Eö' to vaman amot e no' pa ma soe poē
 varih. 19 Eöm to hikta antoen nem vaniu kēh a ö pamēh. E' varoe kuru se
 vateera' eteh manih peöm to vavetet rakah non a taate' ne Sosoenēn to iu
 non. 20 Ivēh, ko poen neöm to vatōtōnun nem pa vasunōn e Sosoenēn, a
 taēēn vēh nōm to ēnēēn nem, e' to hikta te' non a taēēn pe Sunōn.^f 21 Po
 poen neöm to vatōtōnun pa ēēn, eöm papaeh to vēvēhō' nem sih pa kon a
 ma taēēn, ko hikta anoeh nem o meoh upōm. Ka ma meh peöm to hikta
 ēēn vamhun ne, ka ma meh se kaak vōrep o voaēn ka ma kokoman pee
 nun. 22 Eöm se ēēn, ko kaak em ma' pa iuun peöm. Eöm to koman nem
 pan, o vakum pe Sosoenēn e' a tah akuk. Eöm to vapoet nem o te' varih o
 arus. Ataeah nō' se soe ka neöm? Eö' se soe vavihvih ka neöm, ha? Eö' to
 hikta se soe vavihvih me no' a taate' nōm to nonok nem.

E Apuh Ieesu' To He' A Taēēn Me A Kap Voaēn Manih Po Vamomhē

23 O vavaasis vēh nō' to he' voh a neöm, eö' to kon tane' koman manih
 pe Sunōn. O vavaasis pamēh to soe va non manih pan. Pa popoen voh
 vēh ne Jiutas to vikuh voh e Ieesu' pa koreera napan varih to vakihat me
 ne poē, pa ip vamēt poē. Ke Ieesu' kon a ö taēēn, 24 pare' soe vavihvih ke
 na e Sosoenēn, ko kōkōk a ö taēēn, pare' soe pan,

“E' va'ih a sionineo',

nō' to he' marēn a va'aus a neöm.

Eöm se nonok va nem manih marēn a kokoman hah a neo”

25 Ee to vaēnēēn vahik ee, ke Ieesu' nok pet va en nēn manih pa kap
 voaēn ne' to kon, pare' soe en pan,

“E' va'ih a kap voaēn va po vatompoan voon va po era' koman peö'.

Po poen nōm to kakaak tane' nem pa kap vēh,

eöm se kokoman a no neo”

26 A soe voh pe Ieesu' to vataare e non pan, o poen neöm to ēnēēn nem
 a taēēn vēh, ko kakaak tane' nem o voaēn pa kap vēh, eöm to vavatvus
 nem o kamis me a mēt pe Sunōn, ke' onöt po poen ne' se hah ma'.

Ea Se Kiiki Vavih A Komaara Para Kon A Taēēn Pe Apuh

27 Ivēh, ka te' se keh te' me non a taate' hat, pare' ēēn a taēēn pe
 Sunōn, ko kaak tane' manih pa kap voaēn pe Sunōn, a te' pamēh to hikta
 ta non a sionin me o era' pe Sunōn. 28 A te' se kiiki vavih momoan voh
 o kupu pe', pare' ēēn a taēēn, ko kaak o voaēn, 29 suk, a te' se keh hikta

^f 11.20 [A taēēn pe Sunōn] E' a taēēn vēh ne Ieesu' to soe ke a ma vamomhē pe', kee ēēn
 marēn a kokoman hah poē. (Luk 22:14-20).

kokoman vavih momoaan pa sionin e Sunön, pare' ëen a taëen, ko kaak o voaën, a te' pamëh ne Sosoenën se vakmis poan. ³⁰E' a taate' ko pamëh no a napan peo to hara' tane' ne a mët, ko susunë voh ne, ka peo pee to mëtmët voh ee. ³¹Ivëh, ke ea se kiiki vavih o to'to' pea, para ëen a taëen, ko kaak o voaën, ke Sosoenën hikta se vakmis a rora. ³²Ivëhkëk, pa ö ne Sunön se vakmis me en pea, e' se nok va nën marën a vatotoopin a ra, ka se nat no ro va'peh me a napan va po oeh vëh.

³³Ivëh, ke eöm a kën kea, me vameneo', eöm se keh vatötönun nem pa ëen, eöm se anoeh nem a ma meh peöm. ³⁴A paeh va peöm se keh maë vörep, e' se ëen ma' manuh pa iuun pe'. Ivëh, ko poen neöm se vatötönun em, ahikta tah se he' a neöm o kamis pe Sosoenën.

Eö' se nö ma' pa ep ka neöm, ko soe a ö nea se vatotoopin vah vain a ma meh tah.

A Ma He' Pa Tuvuh Vasio'

12 ¹Kën kea me vameneo', kuru eö' to iu a no' neöm se maaka vavih a ma he' pa Tuvuh Vasio'. ²Eöm to nat voh em, pa ö ne eöm to te' moaan va voh nem, paröm tavus o te' va po vaman. Eöm to te' voh nem pa taate' popoen, ko nö vapiun voh em pa hin manih po sosoenën vapikpiuk, a ma tah to hikta onöt ne a vaato. ³Ivëh, kö' iu a no' neöm se maaka pan, a Tuvuh pe Sosoenën se keh puh non pa te', e' hikta se veveot non e Ieesu'. Ka te' to hikta te' me non a Tuvuh Vasio', e' me to hikta te' non o kikis pa soe pan, "E Ieesu' e Sunön".

⁴E' to te' non a ma vu he' pa Tuvuh Vasio', ivëhkëk, ee to tane' ma' pa pah Tuvuh Vasio' ro. ⁵E' to te' non a ma vu kiu vakëkëh ne ea to nonok ke no e Sunön, ivëhkëk, e' to te' non a pah Sunön ro to te' non ne ea to kiu no pe'. ⁶E' to te' vakëkëh e non a ma ö nonok kiu ava, ivëhkëk, e' a pah Sosoenën ro to he'he' kikis non a ma napan kurus, kee onöt e ne pa nok a ma kiu kurus. ⁷A Tuvuh Vasio' to vavtvus vateera' non sih o kikis pe' manih pa ma papaeh te', kee onöt e ne pa va'aus o meoh upöm. ⁸A Tuvuh Vasio' to he' a pah te' o he' kikis va pa vatvus o kokoman natsean, ka manih pa meh te' a pah Tuvuh Vasio' avoe' to he' poan o kikis pa vatvus a ma vu nat pe Sosoenën. ⁹Ka manih pa meh te' a pah Tuvuh Vasio' avoe' to he' o vaman. Ka manih pa meh te' a pah Tuvuh Vasio' pamëh to he' o kikis va pa vato' o te'. ¹⁰Ka Tuvuh he' a meh te' o kikis va pa nok a tah vatoksean, ka meh te' pa vanënën soe, ka meh te' pa kiiki a ma vu tuvuh hat, ke' a tuvuh vih, ka meh te' pa vaato pa ma meoh to,[§] ka meh te' pa ririh hah a ma meoh to poë varih. ¹¹E' a pah Tuvuh Vasio' avoe' to nonok non a ma tah poë varih, ka Tuvuh vavtet non sih o iu koman pe', pataeah ne' se he' papaeh manih pa te'.

§ 12.10 Ep na po Aposol 2:4 pa ö no o he' va pa Tuvuh Vasio' to nö voh ma' po aposol, kee taneo pa vaato pa ma meoh to.

Ea Kurus To Te' Va No Manih Po Pōh Sionin

¹²A sionin a te', e' a pah tah ro, ivēhkēk, e' to te' non a ma meh ö peo. E' to te' ro e non a ma ö peo varih to nok non o sionin, a ma ö kurus poē varih to te' non o pōh sionin ro. E Kristo me to te' va non nēn. ¹³A ma paeh pea o Jiu', ka ma meh o te' varih to hikta te' ne pan ee ro Jiu'. Ka ma paeh pea o te' kikiu akuk, ka ma meh o te' taihan. Ivēhkēk, ea kurus nee to pupui a ra pa pah pupui va pa pah Tuvuh Vasio', ka tavus ee o pōh sionin manih pe Kristo. Ivēh, ke ea kon a pah Tuvuh Vasio' avoe'.

¹⁴A sionin a te' to te' me non a ma ö peo. ¹⁵O mon se keh soe pan, “Eö' hikta te' no' o koren, ivēh, kö' hikta te' no' a meh ö va po sionin.” Ivēhkēk, e' se keh soe ro va en nēn, e' to te' avoe' e non a meh ö va po sionin. ¹⁶Ko tenan se keh soe pan, “Eö' hikta te' no' o matan, ivēh, kö' hikta te' no' a meh ö va po sionin.” Ivēhkēk, e' se keh soe ro va en nēn, o tenan to te' avoe' e non a meh ö va po sionin. ¹⁷O sionin avoes se keh te' non o matan, e' to hikta onöt non a pēnton. O sionin avoes se keh te' non a tenan, e' to hikta onöt non a avuh. ¹⁸E Sosenēn to vaho' voh a ma paeh ö va po sionin vamanih pa ö ne' to iu va non. ¹⁹E' se keh te' non a pah ö va po sionin ro to te' non, o sionin pamēh to hikta te' non o sionin. ²⁰Ivēh, ko sionin to te' non a ma ö peo, ivēhkēk, e' o pōh sionin ro.

²¹Ko matan to hikta onöt non a soe ke o koren pan, “Eēn se keh hikta te' nom, eö' a paeh se te' vavih e no'.” Ko pasun to hikta onöt non a soe ke o mon pan, eēn se keh hikta te' nom, “Eö' a paeh se te' vavih e no'.” ²²Ahik, a ma ö sionin varih ne ea to koman no pan, ee to hikta te' kikis ne, ee se keh hikta te' ne, o sionin hikta se te' vavih non. Ahik rakah. ²³Ka ma ö sionin varih ne ea to koman vōknah no rae to hat, ea to matop vavih no rae. Ea to matop rakah no a ma ö ne ea to iu koan no. ²⁴A ma ö matan vavih varih po sionin ea to hikta kupkup no. Ivēhkēk, e Sosenēn to vaho' vatōs kurus voh en po sionin, ko ta voh e non pa ma meh ö va po sionin varih ne ea to hara' no pan, e'e a ma tah akuk. ²⁵Ivēh, ka sioniira se koe a taki. E Sosenēn to iu non a ma ö vakēkēh va po sionin se matop vavih e ne pa ma meh ö va pee. ²⁶Ivēh, ka pah ö va po sionin se keh hara' non a kamis, a ma meh ö va po sionin se pah kamis va'peh e ne. Ka pah ö va po sionin se keh hara' vaeö, a ma meh ö va po sionin me se hara' vaeö ee.

²⁷Ivēh, ke eöm kurus rakah a sionin e Kristo, eöm papaeh to te' nem a ma ö va po sionin pamēh. ²⁸Komön o kum te' varih to vaman ne e Ieesu', e Sosenēn to vate' momoan voh o aposol, vapōök, o te' vanēnēn soe, vakön, o te' vavaasis. Ke Sosenēn vate' o te' nonok tah vatoksean, me o te' vavato' te' to hara' ne a mēt, me o te' va pa va'aus o upöm te', me o te' va pa matop a ma kiu, me o te' to vavaato ne pa ma meoh to.

²⁹O te' kurus hikta se tavus ne o aposol, me o te' vanēnēn soe, me o te'

vavaasis, me o te' nonok tah vatoksean. ³⁰O te' kurus hikta se tavus ne o te' vavato' te', me o te' vavatvus soe pa ma meoh to, me o te' to ririh hah a ma meoh to. ³¹Ivëhkëk, eöm se iu vamaman rakah nem a kon a ma he' apa'puh va pa Tuvuh Vasio'.

A Taate' Iu Te' E' O He' Vih Oah

Kuru eö' to iu soe ka no neöm a pah taate' to te' vih oah non.

13 ¹Eö' se keh vavaato me no' a napan pa ma meoh vu to, me o to po ankerö', ivëhkëk, eö' to hikta iu no' o upöm te', eö' to te' va no' manih po kamus to tatanih non, ke' a përo' to tatanih va'puh non. ²Eö' se keh vavatvus e no' pa soe vamanih pa te' vanënën soe, ko nat me e no' pa ma kokoman vakooan pe Sosenën va'peh me a ma meh vu nat, me o vaman kikis va pa soe ke a tope, ke' vahuk en pa meh ö. Eö' se keh te' me no' a ma tah poë varih, ivëhkëk, eö' se keh hikta te' me no' a taate' iu te', eö' kuru a tah akuk. ³Keö' se keh he' kurus a ma tah peö' manih pa nap arus, me eö' se he' a sionineo', kee ës manih po sura', ivëhkëk, a taate' iu te' to hikta te' non manih peö', eö' hikta se kon no' ta pah tah.

⁴A te' to iu rakah non a meh te', e' to hikta nat non pa heve vëhö', me a piun a punis nee to nok manih pe'. Ahik. E' to nonok non a taate' vih manih pa napan kurus. E' to hikta hara' vahat non o te' varih to öt ne a ma tah peo, ko hikta nat non pa kë koman hah a ëhnaneah pa taate' möh. ⁵E' to hikta nat non pa nok vahok, me vatösoe, e' to hikta koman vörep hah a non, e' to hikta nat non pa heve vëhö' ke a meh te', e' to hikta nat non pa koman a hat, nee to nok manih pe'.

⁶E' to vaeö varoe non a taate' soe man, me a vatvus a soe man, ivëhkëk, e' to rës e non pa ma taate' hat. ⁷A te' to te' me non a taate' iu manih pa meh te', ahikta ta pah tah se vöknah poan. Ahik. E' to anoeh non, ko vaman tamoan non e Sosenën se va'aus poan. Ko poen no a punis se nö ro e ma' manih pe', e' se sun vaeh tamoan e non.

⁸A taate' iu a meh te', e' to hikta se hik non. Ivëhkëk, a ma kiu va pa vatvus a soe vamanih pa te' vanënën soe, ee se hik ee. A ma he' varih pa vaato pa ma meoh to, ee se hik ee. O he' va po nat, e' me se hik en. ⁹A pusun in eah ivëh, ea to nat pöh hum ro no a ma tah, me ea to vavatvus pöh hum ro no sih a soe vanënën. ¹⁰Ivëhkëk, amot a tah vih vamaman se tavus ma', ka manih po poen pamëh a ma tah kurus varih na to ep, ko nat no to te' pöh hum ne, ee se hik ee. ¹¹E' to vatoe e non pa ö nö' to vavaato vavoh no', eö' he te' va no' pe koa', ko kokoman va no' pe koa', ko nat peö' te' va non manih po nat pe koa'. Ivëhkëk, o poen nö' to apuh eo', eö' to këh eo' pa ma taate' pe koa'. ¹²E' to vatoe me e non pea kuru, ea to nat pöh hum no a ma tah pe Sosenën to te' va non manih, pea to ves no po siroak taköh. Ivëhkëk, amot ea se ep rakah ee pa matan e Sosenën. Ka se nat vavih rakah va in eah manih pa ö ne' to nat vavih va ka rora kuru.

¹³Ivëh, ka kukön taate' varih to te' tamoaan e ne, a taate' vaman, taate' anoeh e Sosoenën se nok vavih a ra, me a taate' iu pea manih pa meh te'. Ka taate' iu a meh te', e' a taate' vamomoaan rakah.

Ea Se Iu Rakah No A Vatvus A Soe Pe Sosoenën

14 ¹Eöm se te' tamoaan rakah me nem a taate' iu te', pa ö nöm to pupunö' va nem pa kon a ma he' va pa Tuvuh Vasio'. O he' vamomoaan pa Tuvuh Vasio' nöm se iu kon nem ivëh, o he' va pa vatvus a soe pe Sosoenën vamanih pa te' vanënën soe. ²Eö' se vamaaka a tah vëh, a te' to te' me non o he' va pa vaato po meoh to, e' to hikta vavaato me non a napan, e' to vavaato varoe me non e Sosoenën, ka napan me to hikta maaka ne. O kikis varoe kuru pa Tuvuh Vasio' ne' to vavatvus non a soe vakooan. ³Ivëhkëk, a te' to vanënën soe non, a to pa te' pamëh to vakikis non o vaman pa napan, me a soe pa vaeh a ma napan va po vaman pa va'aus a ma upöm pee, me a vahra' vavih raoe. ⁴A te' to vavatvus non a soe po meoh to, e' to vakikis koman hah a non. Ivëhkëk, a te' to vatvus a soe vanënën, e' to vakikis non o vaman po kum te' varih to vaman ne e Sosoenën. ⁵Eö' to iu no' pan, eöm kurus se vavatvus soe nem pa ma meoh vu to, ivëhkëk, eö' to iu oah rakah a no' neöm se vanënën soe nem. O te' varih to vanënën soe ne, ee to oah e ne po te' varih to vavaato varoe ne po meoh to. E' se këk te' non a meh te' se ririh hah ke ne a napan varih komön o kum a soe pamëh. Ivëh, ka napan varih komön o kum se kon va'aus.

⁶Kën kea me ra kën vameneo', eö' se kës va'aus eo' peöm pa ö sö' nö ma', ko vatvus ka neöm a soe po meoh to. Ahik! A soe pamëh se va'aus varoe a neöm pa ö nö' se soe ka neöm a soe man voon to tane' ma' pe Sosoenën. Ke' a ma nat voon, ke' a soe vanënën, ke' to vavaasis nö' se he' a neöm. ⁷E' to vatoe e non pa ma tah varih, no to'to' to hikta te' non pee, a gita' me o piu to tatanih ne. Ee se keh hikta tatanih vamaaka vavih ne, ea se nat vah va no nih pan, a ma tah poë varih to tatanih ne? ⁸Ka manih komön o vapus, ka te' se keh hikta su' vamaaka o kamus, a hikta te' se vamatop non pa nö po vapus. ⁹Eöm me to vatoe e nem, eöm se keh hikta vavatvus vamaaka nem a soe po meoh to, a hikta te' se maaka in a soe nöm to vavatvus nem. Ivëh, ke eöm to vavatvus akuk e nem pa soe. ¹⁰E' to te' vamaman e non pa ma vu tanih po to, to te' ne manih po oeh, ee kurus to vih e ne pa vatvus o kokoman pa ma napan. ¹¹Ivëhkëk, eö' se keh hikta maaka no' pa pusun in a soe vëh, ne' to vavatvus non, a te' pamëh se koman non pan, eö' a te' va pa meh muhin. Eö' me se koman e no' pe' a te' va pa meh muhin. ¹²E' to vatoe me e non peöm, eöm to iu kon rakah nem a ma he' va pa Tuvuh Vasio'. Eöm se kiu vakis rakah nem pa kon a ma he' pa vaeh o vaman po kum te' varih to vaman ne e Sosoenën.

E Pōl To Soe A Taate' Va Pa Vaato Pa Ma Vu To

¹³A te' vëh to te' me non o he' va pa vaato po meoh to, e' se hinhin non e Sosoenën se he' poan o he' va pa rih hah o vaato. ¹⁴Eö' se keh hinhin no' po meoh to, a tuvuh peö' to hinhin non, ivëhkëk, o kokoman peö', ahik. ¹⁵Ivëh, keö' se nok ataeah? Eö' se hinhin no' pa tuvuh peö', ivëhkëk, eö' se hinhin me no' po kokoman peö', ko vaëhëh no' pa tuvuh peö' me o kokoman peö'. ¹⁶Eën se keh këëkë e nom pa ëhnan e Sosoenën manih pa tuvuh varoe pën, ko te' varih to hikta maaka ne po vaato hikta se soe ne, “Oman”, manih po hin vavihvih pën. Suk ee to hikta maaka ne pa tah nën to hinhin nom. ¹⁷Eën tome' vavihvih vavih ke nom pe Sosoenën, ivëhkëk, a meh te' to hikta kokon non o va'aus.

¹⁸Eö' to vavihvih ke no' pe Sosoenën, suk eö' to te' oah e no' peöm pa vaato pa ma meoh vu to. ¹⁹Ivëhkëk, o poen no o vakum te' to vaman ne e Sosoenën to vatönun pa hin, e' to vih non peö' se he' a tönim ö soe no a napan to maaka ne, pa vavaasis raeo, parö' koe a he' a 10,000 soe manih pa vaato po meoh vu to.

²⁰Kën kea, me ra kën vamen, eöm se koe a kokoman vamanih po koa'. Manih pa ma taate' hat, eöm se te' va nem manih po koa' sone'. Ivëhkëk, eöm se kokoman va nem manih pa te' apuh. ²¹Ea se nat no soe pan, o he' pa vaato po meoh to, to te' non o vëknöm apuh to vataare a rora pan, e Sosoenën to te' va'peh me e non pea. Suk ataeah, po poen ne Sosoenën to iu rëp vavaasis voh non o Jiu', e' to soe ke raeo manih komön o Puk Vapenpen pe' pan,

“Eö' se he' koe raeo a soe pa rivooro upöm te' to vavaato ne po meoh to.

Ivëhpëhkëk, ee se hikta iu tēnan ne a soe peö'.” *Ais 28:11-12*

²²Ivëh, ko he' va pa vaato po meoh to, e' o vëknöm to vakömköm non o te' varih to rës e ne pa vaman e Sosoenën. E' o he' po te' varih to vaman voh ee. Ka taate' vanënën soe, e' po te' varih to vaman voh ee. E' to hikta te' non o vëknöm po te' varih to rës e ne pa vaman. ²³Ivëh, ka ma napan kurus va po kum te' to vaman ne e Sosoenën se vatönun ma', pare vavaato kurus ne pa ma meoh to. Ka ma te' to hikta maaka ne, ke', to hikta vaman ne to nö ma', ko te' ne, ee se soe pan, “Eöm to papön”. ²⁴Ivëhkëk, eöm kurus se keh vanënën soe nem, ka ma pah te' nö ma', to hikta vaman ne, ke', to hikta maaka ne. A napan kurus se keh vatvus a soe pe Sosoenën, o upöm te' se pēnton, ko maaka in a ma hat pee, pare kiiiki koman hah rea. ²⁵Ka ma taate' hat varih to te' ne po to'to' pee, a ma tah poë varih se tera' ee. Kee se vamösrü, ko vasunön e Sosoenën. Pare soe vamanih pan, “Oman rakah, e Sosoenën to te' non topnineöm.”

A Kiu Va Po Vakum Se Tavus Vavih

²⁶Ivëh, kën kea me ra kën vamen, eöm se nok ataeah? Po poen neöm to vatönun pa hin, eöm kurus to te' nem a kiu, a paeh to te' me non o

väähëh, ka meh te' me non a soe pa vavaasis. Ka meh te' me non a soe man voon ne Sosoenën to he' poan, ne' se vatvus. Ka meh se vaato po meoh to, ka meh te' se rih hah a soe pamëh. A pusun in a ma tah kurus poë varih neöm to nonok nem, e' ivëh, pa vakikis o kum te' to vaman ne e Sosoenën. ²⁷Po poen neöm to vatönun, a ma paeh se keh iu vaato ne po meoh to, e' to vih non pa poa te' ro, ke' hikta se oah non a kukön te' se vaato. E' to vih non pee se vaato papaeh. Ka meh te' se ririh hah nö non a soe vëh nee to vatvus. ²⁸Ivëhkëk, e' se keh hikta te' non a meh te' se rih hah a soe, a te' vëh to vavaato non po meoh to, e' se vatotomin pa vaato manih komön o kum. E' to vih non pe' se vaato hah me ea, ke', e Sosoenën.

²⁹A poa te', ke' a kukön te' vanënën soe, ee varoe se vatvus a soe. Ka ma meh te' se kiiki a soe nee to vatvus. ³⁰E' se keh te' e non ta meh te' komön o kum to iho' non, ke Sosoenën he' poan a soe, ka te' vëh to vaato momoan non, e' se vatotomin. ³¹Ivëh, ke eöm kurus to antoen papaeh e nem pa vanënën soe, ka ma napan kurus se kon vaasis, me ee se kon va'aus. ³²A ma tuvuh po te' vanënën soe, se te' ne paan a matop po te' vanënën soe koman. ³³⁻³⁴E Sosoenën to hikta te' non a taate' nok vahok manih pa kiu pe'. E' to iu non pan, ea se vapöh kokoman no, para kiu va'peh no koman a ma kum.

O poen no vakum to vatönun pa vasunön e Sosoenën, o köövo to hikta antoen ne a vaato. Ahik. Ee se te' vatotomin ne. A ma kum kurus varih to vaman ne e Sosoenën to nonok va ne nën. O köövo hikta se vovoh ne pa ma tah. Ee se vapaan ne pa soepip vëh pa ö no o Vavaasis pe Mosës to soe va non. ³⁵O köövo se keh iu maaka ne tah pah soe, ee se hi a ma voe pee manuh koman iuun pee. A köövo se keh vatvus a soe komön o kum, e' to nok a taate' to vapoet. ³⁶A soe kës pe Sosoenën to taneo momoan voh manih peöm a napan va po vaman va Kōrin, ha? Ke' eöm varoe kuru no a soe pe Sosoenën, to koe voh ma'?

³⁷Tah pah te' se keh koman non pan, e Sosoenën to he' voh poan a kiu vanënën soe, ke' o kokoman pa Tuvuh Vasio', e' se maaka va non manih pan, a soe vëh nö' to kiun ka neöm, e' a tah koman pe Apuh. ³⁸Ta pah te' se keh hikta vapöh kokoman me non a soe pamëh, e Sosoenën hikta se vapöh kokoman me non poan.

³⁹Kën kea me ra kën vamen, eöm se makat rakah nem pa vanënën a soe. Ko nat nem sunpip nem a napan, pa vakiu a ma he' va pa vaato po meoh to. ⁴⁰Ivëhkëk, eöm se vavatet vavih nem a taate' totoopin.

E Ieesu' To Mët Pare' Sun Hah

15 ¹Kuru, kën kea me kën vamen, eö' to iu no' neöm se nat nem a Soe Vih vëh, nö' to vatvus voh ka neöm. Eöm to kon voh em pa Soe Vih, paröm sun vakis e nem sih nën. ²Eöm se keh öt vakis nem a Soe

Vih nō' to vatvus voh ka neöm, a Soe Vih pamëh e Sosoenën se kon hah a neöm, kōm se keh hikta vaman nem vamanih pa ö nō' to soe vavoh ka neöm, o vaman peöm a tah akuk rakah.

³Eö' to he' pet voh a neöm, a tah apuh vëh nō' to kon moaan voh. A soe apuh pamëh ivëh, e Kristo to mët suk voh a hat pea vamanih pa ö ne' to kiun va non po Puk pe Sosoenën. ⁴Ee to pe voh poë po vapeepe, ko vakön poen ne' to sun hah vamanih pa ö no Puk pe Sosoenën to soe va non. ⁵E Pita' to ep voh poan, ko vasuksuk ne' to tavus o havun me a poa vamomhë pe'. ⁶Vasuksuk, e Ieesu' to tavus a napan va po vaman to oah ne o 500 te'. A peo pee to te' to'to' avoe' e ne kuru, ivëhkëk, a ma meh to mët voh ee. ⁷E Jëmis me to ep poan, ka vasuksuk no a ma aposol kurus pe' to ep poë.

⁸Vasuksuk rakah po' ne' to tavus manih peö'. Eö' to te' va no' manih pa te' ne sinaneah to kana vahuh poan. ⁹O upöm aposol to te' oah e ne peö', eö' to hikta te' vih onöt no', a ö nee se poka' a neo' a aposol. Suk ataeah, moaan voh eö' to vavaatek me voh e no' po kum te' varih to vaman ne e Sosoenën. ¹⁰Ivëhkëk, e Sosoenën to ururuan voh a neo', kö' tavus vamanih, parö' te' va no' nën kuru. Ko ururuan pe' manih peö', to hikta ro akuk. Eö' to kiu vakis rakah no', parö' onoah a ma meh aposol. Ivëhkëk, e' o ururuan pe Sosoenën ivëh, nō' to nonok no' a kiu vëh. E' hikta te' non pan eö', e' o ururuan pe Sosoenën to te' va'peh me a no neo'. ¹¹Ivëh, keö' se keh vatvus ka neöm a soe, ke', a ma meh aposol se keh vatvus a soe. Emöm kurus to vavatvus nem a pah soe ro, ivëh, a tah vëh nöm to vaman nem, e' a mët me a sun hah pe Kristo.

A Napan Varih To Mët Se Sun Hah Ee

¹²Kuru e möm to vavatvus ka no neöm a soe vëh pan, e Kristo to sun tane' hah voh pa nap mët. Suk ataeah po', ka ma paeh peöm soe pan, “A te' to hikta onöt non a sun tane' hah pa nap mët.” ¹³E' se keh te' man e non pan, o te' to mët voh to hikta onöt ne a sun hah, ea se pah soe po' ee pan, “E Sosoenën to hikta vato' hah voh e Kristo.” ¹⁴E' se keh te' man e non pan, e Sosoenën to hikta vato' hah voh e Kristo, ivëh, ka soe nemöm to vavatvus ka no neöm e' a tah akuk, ko vaman me peöm, e' o vaman akuk. ¹⁵E' se keh te' va non nën, emöm se te' e nem a ma te' pikpiuk pa ma tah ne Sosoenën to nok voh. Suk, emöm to vatvus vamaaka voh em pan, e Sosoenën to vato' hah voh e Kristo. Ivëh, ke' se keh te' man e non pan, e Sosoenën to hikta vavato' hah non a nap mët, ke Sosoenën me to hikta vato' hah voh e Kristo. ¹⁶E' se keh te' man e non pan, e Sosoenën to hikta vavato' hah non a nap mët, ke Sosoenën pet me to hikta vato' hah voh e Kristo. ¹⁷E' se keh te' man e non pan, e Sosoenën to hikta vato' hah voh e Kristo, o vaman peöm to hikta onöt non a va'aus a neöm. Eöm to teen avoe' e nem pa ma taate' hat peöm. ¹⁸Ka ma te' varih to vaman voh ne e Kristo, pare mët voh, to ro me voh ee. ¹⁹Ea to

vaman no e Kristo, ko anoeh no eah se nok vaviih a ra. Ivēh, kea se keh anoeh ro no a ma tah va po to'to' va po oeh vēh. Ea to te' varenan oah rakah e no po upōm te' ōrakuk manih pa matēero te' varih po oeh.

²⁰Ivēhkēk, e' to hikta te' va non nēn, e Kristo to sun vamaman rakah tane' hah voh en pa nap mēt. E' to sun hah momoaaan ke voh a ma napan varih to mēt voh ee. A sun hah pe', e' to vēknōm non pan, ea me se sun hah ee. ²¹A pah te' to vatvus voh ka ra a taate' mēt, ivēhkēk, a taate' sun hah to tavus pa meh te'. ²²Manih pe Adam, ea kurus to mēt ee, ke' te' va e non manih pe Kristo, ea kurus se kon o to'to' voon. ²³Ea kurus se sun hah ee, ko kon o to'to' po poen koman pea. E Kristo to sun momoaaan hah ka ra, ka amot e Kristo se hah ma', ea kurus a ma te' varih to vatōs me no eah, ea pet se sun hah ee.

²⁴O poen pamēh no a ma tah kurus se hik ee. Ke Kristo se onoah a ma tah kurus varih, a kaman, me a ma susun pa tuvuh hat varih to matop ne a akis me o oeh, me a ma tah to te' me ne o kikis. Pare' vaho' a Matop Vih manih pa koren e Sosoenēn, Tamōn. ²⁵Suk ataeah, e Kristo se tavus a te' sunōn, ke' ōōk pa ō ne' se onoah a ma tōvakihat pe'. ²⁶E' se vōknah a ma tōvakihat kurus pe', pare' pah vahik po' en pa mēt. ²⁷O Puk pe Sosoenēn to soe va non manih pan,

“E Sosoenēn to vakah voh a ma tah kurus manih pa koreneah.” *Sng 8:6*
Pa ō ne' to soe pan, “a ma tah kurus”, ne' to matop non. A soe vēh to maaka, e Sosoenēn to hikta te' hop non nēn. E Sosoenēn, e' a Te' to vate' a ma tah kurus manih pa koren e Kristo. Ivēh, ke ea nat e no pan, e Sosoenēn to hikta vapaan ke non e Kristo. ²⁸Amot pa ō no a ma tah kurus se te' ne paan a matop pe Koa', ke' vaho' koman varu' eah paan a matop pe Sosoenēn. E' to vaho' a ma tah kurus paan a matop pe Koa' pe'. Ivēh, ko poen pamēh ne Sosoenēn se matop avoes non a ma moeh tah pa ō ne' to iu va non.

²⁹O te' varih to mēt voh, ee se keh hikta sun hah, suk ataeah po', nee to pupui suk ne o te' to mēt? A nap mēt se keh hikta sun hah, suk ataeah po', ka ma pah te' varih to hikta vaman ne pan, ea se sun hah to kokon ne a pupui pa va'aus a ma te' varih to mēt? ³⁰Kemōm po' varih, no a ma napan peo to heve a no mōm, pare iu mirō' a no mōm pa kiu vēh nemōm to nonok nem. O te' varih to mēt voh ee se keh hikta sun hah, suk ataeah, kemōm vavaviih nem pa soe ke ra napan pan, a te' to mēt voh en, e' se to' hah en? ³¹Eō' to soe vaman ka neōm kēn kea me ra kēn vamen, e' to man rakah a ma poen kurus neō' to hara' ke no' pan, eō' a te' mēt. Eō' to vaeō rakah ka no' neōm manih pe Ieesu' Kristo, e' Apuh pea. Ivēh, kō' hikta se koaan no' a soe pamēh manih peōm. ³²Eō' se keh vapus me voh e no' po vōna' poa manuh pa vōōn va Ēfēsus^h po

^h 15.32 A ma pah te' to koman ne pan, e Pōl to vaato suk non o vōna' vamaman. Pa tēm voh no a napan va Room se iu vakmis ne a napan varih to nonok vahat ne, ee se ta' raeo, kee vapus me ro vōna' poa, vamanih pa laēon. Ivēhkēk, a napan peo to koman ne pan, e Pōl to hikta vaato suk non o vōna' vamaman. Ahik, e' a soe vapipino' va pa ō no a napan to iu mirō' ne poē. [Puk Baēbel].

iu koman peö', eö' to hikta onöt no' a kon tah pah tah. Ka napan varih to mët voh ee, se keh hikta sun hah, ivëh, kea se te' va no manih pa soe to te' non komön o Puk pe Sosoenën to soe non pan,

“Ea se vaënëen, para vakakaak,
suk sinup ea se mëtmët ee.”

Ais 22:13; 56:12

³³Eöm se nat nem tēnan a ma meh te' se piuk a neöm, eöm to nat e nem pa soe vëh, “Ea se keh vamomhë me no o te' pepeat, o te' poë varih se vaphan ee pea pa taate' hat pee.”ⁱ ³⁴Eöm se hah ma' pa taate' totoopin, ko nat nem nonok hah nem a taate' hat. A ma paeh peöm to hikta nat nem pe Sosoenën. Eö' to soe vamanih, pa vapoet a neöm pa ma taate' nöm to nonok nem.

O Sionin Vëh To Sun Hah Se Matan Ke E Non

³⁵Ivëhkëk, a pah te' se keh hi en pan, “A napan varih to mët voh se sun hah vahvanih? O sionin vëh nee se kon se matan vah va non nih?” ³⁶Eën a te' papön! Eën to nat e nom po poen nën to nep o voa' kon, o voa' kon pamëh se mët vovoh manih po oeh, pare' pisi' ko pu po'. ³⁷Ko voa' tah nën se nep vamanih po voa' kon e' to matan ke e non pa ö ne' se pisi' amot ma'. ³⁸Ivëhkëk, e Sosoenën to he' o sionin vamanih pa ö ne' to iu va non. E Sosoenën to he'he' non a ma vu voa' tah o sionin koman pee. ³⁹A ma sionin kurus to hikta vatoe ne, a sioniira napan to vatoe e ne. Ka sioniiro vöna', ka sioniiro növan, ka sioniiro iian, ee kurus to te' vakëkëh e ne. ⁴⁰A ma tah varih pa vöön va kin, me manih po oeh to te' ne o sionin koman pee. Ivëhkëk, o vatëk pa ma tah varih kin to vatoe kurus e ne. Ko vatëk pa ma tah varih po oeh to te' ke e ne. ⁴¹A potan to te' non o vatëk koman pe', ka sivö te' non o vatëk pe', ko vesun te' ne o vatëk pee, ka ma vesun kurus to te' ne a ma vu vatëk vakëkëh pee.

⁴²E' to vatoe e non pa te' vëh to mët, ko sun hah. O sionin vëh na to “pe”, to se koa' ko hat en. Ivëhkëk, e' se sun hah, ko hikta onöt non a hat. ⁴³O sionin vëh na to “pe”, to matan vahat, ivëhkëk, e' se sun hah en, pare' ep vavisoës. O sionin vëh na to “pe”, e' to sunë, ivëhkëk, e' se to' hah en, ko te' me non o kikis. ⁴⁴O sionin vëh na to “pe”, e' o sionin va po oeh vëh. Ko poen ne' to sun hah, e' o sionin va manuh pa vöön va kin.

E' to te' non o sionin va po oeh vëh, pare' te' me non o sionin va manuh pa vöön va kin. ⁴⁵O Puk pe Sosoenën to soe va non manih pan,

“A te' vamomoaan vëh, e Adam, to kon voh o to'to'.”

Jen 2:7

Ivëhkëk, e Adam vasuksuk, ivëh, e Kristo, e' to tavus a tuvuh to he' non o to'to' manih pa ma napan. ⁴⁶O sionin va manuh pa vöön va kin to hikta tavus momoan voh. Ivëhkëk, o sionin va po oeh vëh to tavus momoan, ko sionin va manuh pa vöön va kin tavus po'. ⁴⁷E Adam vamomoaan to

ⁱ 15.33 A soe vëh e' a soe pa pah te' natnat va po to Grik. [Puk Baëbel].

tane' ma' po oeh vëh. Ka vapöök Adam, ivëh e Kristo, to tane' ma' manuh pa vöön va kin. ⁴⁸A napan kurus varih po oeh to vatoe me e ne pa te' vamomoaan va po oeh vëh. Ivëhkëk, a ma napan varuh pa vöön va kin se tavus vatoe me ee pa te' vöh pa vöön va kin. ⁴⁹Kuru ea to tavus, ko te' vatoe me e no pa te' va po oeh vëh, ka amot ea se tavus, ko te' vatoe me e no pa te' vöh pa vöön va kin.

⁵⁰Kën kea me ra kën vamen, eö' se soe ka neöm, o sionin me o era' to hikta onöt non a ho manih pa Matop Vih pe Sosenën, ko kon a ma tah vihvih pe'. Ka ma tah hathat to hikta onöt ne a vahovën me a ma tah to te' vih tamoaan ne. ⁵¹Ivëhkëk, ep öm! Eö' se vamaaka ka neöm a tah nöm to hikta nat voh nem, a tah pamëh ivëh, ea kurus hikta se mët no, ea se panih këh o sionin vëh na to te' me no. ⁵²A panih vëh se tavus vëhö' rakah vamanih pa ö no a matan a te' to vakamot, me pa ö no a vahik pa tanih in a suvin se tanih. A suvin se tanih ka napan varih to mët voh ee se sun hah ma', ko te' to'to' tamoaan e ne. Ea a ma napan kurus to hikta mët avoe' no se panih vëhö' rakah ee. ⁵³O sionin vëh se hat, e' se panih, ko te' vih tamoaan e non, ko hikta se kon vahat non. Ko sionin vëh to se mët, e' se panih ko kon o to'to' tamoaan. ⁵⁴Ivëh, ko sionin vëh se hat e' se panih, ko te' vavih tamoaan e non. Ko sionin vëh se mët, e' se panih, ko kon o to'to' vëh to se te' tamoaan non. Po poen no a tah vëh se tavus, ka soe vëh to te' non po Puk pe Sosenën se tavus vamaman,

“E Sosenën to onoah o vapus ko vahik en pa mët.

Ais 25:8

⁵⁵Mët, o kikis pën heh pa vöknah a ma napan?

Mët, o peö' pën heh pa mirö' a ma napan?”

Hos 13:14

⁵⁶O peö va pa mët, ivëh, a taate' hat, ka hat kon kikis non manih po Vavaasis pe Mosës. ⁵⁷Ivëhkëk, ea se soe vavihvih ke Sosenën! Suk e' to he' a ra o kikis pe Apuh pea, e Ieesu' Kristo. Ivëh, ke ea onoah ee po kikis va pa taate' hat.

⁵⁸Ivëh, ke eöm a kën kea me ra kën vamen, eöm se sun vakis, paröm koe a vavahuk vah. Eöm se he' avoes rakah këm pa ma kiu pe Apuh, suk eöm to nat e nem pa ma kiu vëhva' peöm manih pe Apuh, ee hikta se ro akuk ne.

E Pöl Se Vanö A Moni' Manuh Jerusalëm

16 ¹Kuru eö' to iu kiun suk no' a moni' vëh nöm to iu ununun nem, to vanö ke ra napan to vaman ne e Sosenën manuh Jerusalëm. Eöm se nok vamanih pa ö nö' to soe ke ra napan to te' ne po kum te' varih to vaman ne e Sosenën manih pa muhin va Galesia', pan ee to se nok. ²Po Poen Vamomoaan in o nënkikiu,^j a ma papaeh peöm se ki a ma

^j 16.2 Po Poen Vamomoaan in o nënkikiu. O poen voh pamëh e' o Sande' pa tëëm voh pe Pöl, suk e Ieesu' to sun tane' hah voh pa nap mët po poen pamëh.

moni' peöm, paröm vavaho' ke nem koman a ma iuun peöm. Pa ö nöm to kon va in a tapui, ko öt nem. Ivëh, ko poen ne eö' se nö ma', eöm hikta se hiva' hah nem pa vaiu moni'. ³Ko poen ne eö' se nö ma', eö' koman se vanö o te' nöm to he' a soe vaonöt pan, ee se te' a ma' he' peöm manuh Jerusalëm. Eö' se he' o kiun to soe vanat non raeo, ko vanö me nös raeo. ⁴E' se keh te' vih e non peö' se nö me, ee se nö va'peh me a neo'.

E Pöl To Iu Nö Non Kōrin

⁵Eö' to iu nö koe momoan no' pa muhin va Mësadonia', eö' se nö eo' manuh pee, parö' pah nö varu' po' nös manem peöm. ⁶Eö' se te' va'peh me a neöm pa ma si' poen. Eö' se te' öök kës po poen no a tëm tutuvuh se hik, ko poen nö' se oah pet, eöm se va'aus a neo' pa nö peö'. ⁷Eö' to hikta iu ep ate' ka no' neöm parö' oah, eö' to iu te' varë me e no' peöm, pa ö ne Apuh se keh vaonöt non. ⁸Eö' to iu te' no' manih Ēfësus kuru, ke' öök po Pëntëkö. ⁹Suk ataeah, e Sosenën to peret ka neo' o hopa', ke eö' te' me no' a kiu apuh va pa va'aus a ma napan peo, kee tavus o te' to vaman ne e Ieesu'. O upöm te' me to vakihat me e ne peö'.

¹⁰E Timoti' se keh nö ma' manih peöm, eöm se va'aus eah, ke' koe a naöp a te' va'peh me a neöm. Suk e' to nonok non a kiu pe Apuh, to vatoe va e non manih pa kiu peö'. ¹¹A ma pae va peöm tome' ep va nem e Timoti' manih pa te' akuk. Eöm se va'aus eah po poen ne' se nö, ke' se nö me o kokoman tö, ivëh, ke' se hah ma' manih peö'. Eö' to anoeh no' ko iu no' eah se pët nö me ma' a kën kea.

¹²Manih pe kea pea Apölos, eö' to vaato me voh eah pa vakikis eah pa nö va'peh me ma' o upöm kea va po vaman pa ep a neöm. E' to kokoe rakah e non pa nö nös. E' se nö en nös pa ö ne' se hara' vavih non.

A Soe Ataaton Pe Pöl

¹³Eöm se ut vavih nem, ko sun vakis nem po vaman peöm. Ko koe a naöp, ko te' eh nem vamanih pa te'. ¹⁴Eöm se iu rakah nem e Sosenën me a ma napan kurus, ka manih pa taate' pamëh, eöm se nonok tamooan nem a ma tah kurus.

¹⁵⁻¹⁶Kën kea, eöm to nat e nem po pus koa' pe Stepanas. Ee to tavus momoan voh a napan pe Kristo këh o meoh upöm manih pa muhin va Akaëa'. Ee to kon koman voh a kiu va pa va'aus a ma napan pe Sosenën. Eö' to iu rakah no' neöm a kën kea me a kën vamen, pan eöm se vavitet nem a pap te' poë varih, me o upöm to kiu va'peh me ne raeo, pa nok a ma vu kiu poë varih.

¹⁷Eö' to vaeö no' e Stepanas, ke e Fortunatus, ke e Akaëkus, ee to nö voh ma'. Eöm to hikta te' voh nem, ivëh, kee kon a tasun peöm pa nö ma' pa ep peö'. ¹⁸Eö' to ep i raeo, parö' kokoman vatö, ko nat e no' pe eöm me se kokoman vatö e nem. Eöm me se vaeö me a ma te' poë varih.

¹⁹O kum te' varih to vaman ne e Sosenēn to te' ne pa muhin va Esia' to vanō nōs a soe vavaeō pee manih peöm. E Akuila' pen e Prisila' me a ma napan varih komōn o kum to vatōnun ne pa iuun pee, to vanō nōs a soe vaeō pee manih peöm pa ēhnan e Apuh. ²⁰A kēn kea me kēn vamen kurus varih to vanō nōs a soe vavaeō pee manih peöm. A taate' pea a ma napan pe Sosenēn, ea kurus se he' a soe vavihvih vivihan pea manih pa ma meh pea pa ö na se vatōnun.

²¹Eö' e Pöl, to kiun nōs pa koren komaneo', ko vanō nōs a soe vavaeō peö' manih peöm.

²²A pah te' se keh hikta iu rakah non e Apuh, koe eah, ke' vakēh kēh e Sosenēn, e' se ro vō'pē en.

Maranata! Apuh pemöm, nö mah!

²³Eö' to hinhin no' pan e Sunōn Ieesu', se ururuan a no neöm.

²⁴Manih pe Ieesu' Kristo, eö' to iu kurus a no neöm.